

**Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta**

Katedra křesťanské sociální práce

Charitativní a sociální práce

Lucie Pěničková

Sociální podnik založený obcí
Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Ester Danihelková

2018

Prohlašuji, že bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pod vedením Ing. Ester Danihelkové. K práci jsem použila literaturu a prameny uvedené v seznamu literatury.

V Olomouci.....

.....

Lucie Pěničková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala především paní Ing. Ester Danihelkové za vedení této práce a za její cenné rady, které mi v průběhu psaní práce poskytovala. Dále bych chtěla poděkovat sociálnímu podniku EKO Králíky v.o.s., za umožnění zpracování bakalářské práce a poskytnutí potřebných materiálů o podniku.

Obsah

Úvod	6
Teoretická část.....	8
1 Třetí sektor, sociální ekonomika	8
1.1 Třetí sektor	9
1.2 Sociální ekonomika	10
2 Vývoj sociální ekonomiky a sociálního podnikání.....	12
2.1 Evropa, USA	12
2.2 Česká republika	13
3 Charakteristika sociálního podnikání a sociálního podniku.....	16
3.1 Pojetí sociálního podnikání v českém prostředí	16
3.2 Definice sociálního podnikání	17
3.2.1 Sociální podnik, integrační sociální podnik	18
3.2.2 Principy sociálního podniku	20
3.2.3 Indikátory sociálního podniku	21
3.2.4 Legislativa	22
3.2.5 Proces zakládání sociálního podniku	22
4 Sociální podnik založený obcí.....	24
4.1 Znaky sociálního podniku založeného obcí	25
4.2 Právní formy sociálních podniků založených obcí.....	25
4.3 Způsoby financování	28
4.3.1 Vlastní prostředky o obchodní zdroje	28
4.3.2 Operační programy	28
4.3.3 Programy krajů	30
4.3.4 Podpory zaměstnanosti	30
4.3.5 Financování ze soukromého sektoru	31
4.4 Legislativa sociálních podniků založených obcí	31
Praktická část.....	33
5 Metodologie.....	33
6 Výzkumné metody.....	34
6.1 PEST analýza	34
6.2 SWOT analýza	35
6.3 EFE matice	35
6.4 IFE matice	36
7 Charakteristika vybraného podniku a současný stav	37
7.1 Historie firmy	37
7.2 Podnikatelské aktivity	37

8	Analýza vnějšího a vnitřního prostředí podniku.....	39
8.1.1	PEST analýza	39
8.1.1.1	Politické prostředí	39
8.1.1.2	Ekonomické prostředí	40
8.1.1.3	Sociální prostředí	41
8.1.1.4	Technologické prostředí.....	42
8.1.1.5	Shrnutí PEST analýzy	42
8.1.2	SWOT analýza sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.....	43
8.1.2.1	Silné stránky.....	44
8.1.2.2	Slabé stránky	46
8.1.2.3	Hrozby	46
8.1.2.4	Příležitosti	47
8.1.2.5	Shrnutí SWOT analýzy	47
8.1.3	IFE matice (IFE matrix) a EFE matice.....	48
8.1.3.1.1	Shrnutí matice IFE a matice EFE.....	50
9	Diskuse.....	51
9.1	Výhody sociálního podniku založeného obcí.....	51
9.2	Nevýhody sociálního podniku založeného obcí	52
	Závěr	53
	Použitá literatura	55
	Seznam tabulek, obrázků a příloh.....	63
	Seznam tabulek.....	63
	Seznam obrázků.....	63
	Seznam příloh	63
	Přílohy	64

Úvod

Bakalářská práce se zabývá problematikou sociálního podnikání s důrazem na sociální podnikání obcí. Soudobá společnost se stále potýká s problémem nezaměstnanosti a sociálními problémy. Sociální podniky se jeví jako východisko z této situace. Sociální podnik založený obcí je důležitou součástí rozvoje obce, kdy obec může využít své zdroje. Sociální podnikání obcí může napomoci k zvýšení ekonomicky aktivních obyvatel.

V České republice se sociální podnikání postupně rozvíjí. Problematika sociálního podnikání je v České republice diskutována od roku 2000. V současné době je připraven zákon o sociálním podnikání, kde se řeší i sociální podnikání obcí. Obce při zakládání sociálních podniků vidí potenciál především v řešení místních problémů s nezaměstnaností.

Pro zpracování bakalářské práce mě motivovala skutečnost, že sociálních podniků založených obcemi není mnoho. Neexistuje žádná databáze sociálních podniků založených obcemi. K podpoře sociálního podnikání obcí bych ráda přispěla i touto prací. Cílem mé práce bude identifikovat výhody a nevýhody tak, aby se tyto informace dostaly k potencionálním zakladatelům sociálních podniků v obcích.

Práce je členěna do dvou částí – teoretické a praktické. Teoretická část se věnuje místu sociálních podniků v národním hospodářství. Dále vývojem sociální ekonomiky a sociálního podnikání v Evropě, USA a v České republice. Práce se zabývá i charakteristikou sociálního podnikání a sociálním podnikem založeném obcí, jeho znaky, právními formy a současnou legislativou.

Na teoretickou část navazuje část praktická. V praktické části se pokusím pomocí vnitřní a vnější analýzy sociálního podniku zhodnotit výhody a nevýhody. Pro zpracování analýzy byl vybrán sociální podnik EKO Králíky v.o.s., který se zaměřuje na třídění separovaných odpadů z barevných kontejnerů a snížení podílu odpadů ukládaných na skládky. S vytríděnými surovinami obchodují jako samostatná firma podle aktuální poptávky a nabídky na trhu. Hlavním důvodem výběru tohoto sociálního podniku bylo, že v českém prostředí není zakládání sociálních podniků obcemi běžné. Z tohoto důvodu bylo těžké sociální podnik založený obcí najít. Vybraný sociální podnik EKO Králíky v.o.s. se nachází blízko v místě mého bydliště.

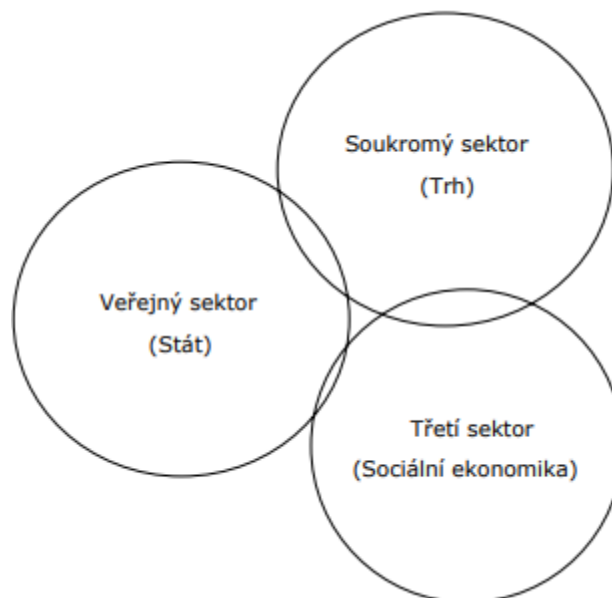
Dále bych chtěla podotknout, že k problematice sociálního podnikání obcí je velmi málo dostupné literatury. Otázka sociálního podnikání ve spojení s obcí není řešena ani v odborných časopisech. Sociální podnikání je diskutováno v časopise Sociální práce č.5/2016 v článku Sociální podnikání, ale také se nejedná konkrétně o problematiku sociálního podnikání obcí.

Teoretická část

1 Třetí sektor, sociální ekonomika

V první kapitole bude vysvětleno místo sociálních podniků v národním hospodářství. Sociální ekonomika je spojována s třetím sektorem, který je v České republice často označován jako neziskový nebo občanský sektor. V této kapitole se podrobněji zaměřím na definici klíčových pojmů, jimiž jsou třetí sektor a sociální ekonomika.

Obrázek 1 Společnost jako veřejný sektor (stát), jako soukromý sektor (trh) a jako sociální ekonomika (třetí sektor)

Zdroj: Dohnalová, 2009, str. 11.

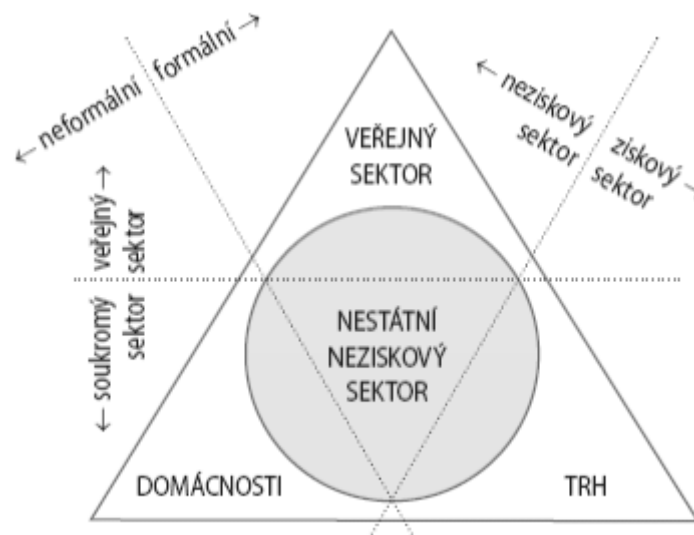
Z ekonomického hlediska na společnost je národní hospodářství členěno na sektory. Veřejný sektor je spojován se státem s vládou a programem při respektování ústavní legislativy. Soukromý tržní sektor obsahuje výrobu, produkci zboží a služeb a ostatní druhy ziskového podnikání. Sociální ekonomika je skupina soukromých, formálně organizovaných podniků. (Dohnalová, 2009, s. 12)

1.1 Třetí sektor

Třetí sektor je odlišován od soukromého ziskového sektoru a veřejného sektoru. Třetí sektor je důležitý z hlediska ekonomického významu, zaměstnanosti a produkce. Organizace třetího sektoru nabízí doplněk k veřejnému a soukromému ziskovému poskytování základních sociálních služeb. Dále dodává jisté množství služeb navíc. Třetí sektor se nachází mezi sektorem veřejným a soukromým ziskovým sektorem a mezi jednotlivci. Jedná se o prostor, kam lidé vstupují ze svého soukromí a zakládají organizace. Z prvního hlediska se v České republice jedná o obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy a spolky. Tyto organizace poté zprostředkovávají velkou škálu služeb lidem, kteří to potřebují. Často se na této aktivitě podílí dobrovolníci. V zahraničí se pro třetí sektor užívá pojem sociální ekonomika. (Dohnalová a kol., 2012, s.3)

Dále do třetího sektoru patří i občanské aktivity, které vykonávají obecně nebo vzájemně prospěšnou aktivitu bez právní subjektivity. Jedná se o petiční akce, sousedské iniciativy. Tyto aktivity společně s nestátními neziskovými organizacemi jsou definovány jako občanský sektor. (Haken, 2005, s. 10)

Obrázek 2 Třetí sektor tzv. trojúhelníku blahobytu

Zdroj: Hyánek, Škarabelová, & Řežuchová, 2005, str. 40

Vztahy mezi jednotlivými sektory v národním hospodářství znázornil ekonom Victor Pestoff. Rozlišuje soukromý a veřejný sektor, formální a neformální sektor, ziskový a neziskový sektor. (Dohnalová, 2009, s. 12)

1.2 Sociální ekonomika

V zahraničí se pro třetí sektor používá rovněž pojem sociální ekonomika. Sociální ekonomiku můžeme vymezit jako souhrn autonomních soukromých aktivit, které jsou provozovány různými typy organizací. Cíl těchto organizací je služba prostřednictvím podnikání. Hlavními oblastmi, kterými se sociální ekonomika zabývá jsou zaměstnanost, sociální soudružnost a místní rozvoj. Dále je důležité zmínit, že sociální ekonomika vzniká na konceptu trojího prospěchu – ekonomického, sociálního a enviromentálního. Ve stavu konceptu trojího prospěchu (triple bottom line) organizace přihlíží k sociálním a ekologickým cílům a výsledkům stejnou měrou jako k cílům finančním. Mezi subjekty sociální ekonomiky řadíme sociální podniky a organizace, které podporují jejich činnost v oblasti vzdělávání, poradenství a financování. (Mészáros, 2008. s. 253-254)

Dále Hunčová (2008) uvádí: „*Sociální ekonomie a sociální ekonomika jsou pojmy, prostřednictvím kterých se dnes země EU pokouší uchopit sociální dimenzi trhu. Souvisí s reformou sociálního státu; jde o reakci na pokles tempa růstu evropských ekonomik, a tedy na potřebu nalezení jednak nových zdrojů výkonnosti ekonomiky, a jednak alternativního řešení za sociální péči poskytovanou dříve státem.*“ (Hunčová, 2008, s. 137).

Sociální ekonomiku tvoří sdružení, družstva a nové formy sociálních podniků, které propojují ekonomické činnosti se sociálními a enviromentálními cíli na určitém místě. Sociální ekonomika reaguje na konkrétní problémy a potřeby občanů. Vychází z dobrovolné kolektivní iniciativy a cílem není zisk, ale vzájemná solidarita. Sociální ekonomiku uplatňují především dva hlavní přístupy. Právně-institucionální přístup vymezuje sociální ekonomiku na základě právních a institucionálních forem. To znamená, že pod hlavičkou působí subjekty sociální ekonomiky. Mezi tyto hlavní subjekty patří družstva, vzájemně prospěšné společnosti, asociace, nadace a sociální podniky. Druhým přístupem je normativní přístup, který vymezuje subjekty sociální politiky na základě společných principů. Tyto principy fungují bez právní a institucionální formy. (Dohnalová, Průša a kol., 2001, s. 27)

V Evropských zemích se sociální ekonomika dostává více do popředí, díky své schopnosti posilovat sociální soudružnost, zvyšovat zaměstnanost, generovat a udržovat sociální a ekonomické struktury, rozvíjet demokracii, sociální inovace a posilovat místní rozvoj. (Dohnalová, Průša a kol., 2011. s 23)

2 Vývoj sociální ekonomiky a sociálního podnikání

Pojmy sociální podnikání a sociální podnik byly v minulosti pojmy téměř neznámými. Nyní je sociální podnikání na vzestupu a zajímá se o něj stále více lidí. V současné době sociální podniky nachází své místo ve společnosti. V České republice sociálních podniků přibývá a často si bereme inspiraci ze zahraničí. V této kapitole se zaměřím na vývoj sociální ekonomiky a sociálního podnikání v Evropě, USA a také v České republice.

2.1 Evropa, USA

V zemích západní Evropy je sociální podnikání více známé a rozšířené. Existuje zde řada soukromých a veřejných finančních zdrojů včetně tzv. rizikového kapitálu. Rizikový kapitál výměnou za finanční podporu získává finanční spoluúčast na firmě. (Kurková, Francová. 2015. s. 15)

V Evropě se o sociálním podnikání začíná mluvit v souvislosti s aktivitami třetího sektoru a družstevním hnutím. Objevují se různé právní úpravy a subjekty stále přibývají. V USA roku 1933 byla založena Fakulta managementu a obchodu Harvardské univerzity. Tento moment bývá vnímán jako významná iniciativa pro sociální podniky a je považován za významný mezník v oblasti sociálního podnikání. (Dohnalová a kol. 2012, s.47)

Velká Británie a Itálie mají ve sféře sociálního podnikání velký náskok, oproti ostatním zemím Evropy, kde sociální podnikání není ani legislativně ukotveno. Velká Británie s Itálií jsou považovány za vzor dobré praxe. (Bednářiková, Francová, 2001, s. 21) Ve Velké Británii existuje zvláštní nezisková právní forma pro sociální podniky a v Itálii existují dvě speciální právní formy sociálních družstev určených pro sociální podniky. Také Slovensko integrovalo sociální podniky do politiky zaměstnanosti. (Dohnalová, 2012, s. 36)

V USA je možné debatu o sociálním podnikání a o sociálních podnicích rozdělit do dvou myšlenkových proudů. První je proud zaměřený na zajištění finančních zdrojů vlastním příjmem (earned income school thought) a proud orientovaný na prosazování sociálních inovací (social innovation school of thought). Tyto proudy uvedli Dees a Anderson. (Dohnalová, 2012, s. 48) První myšlenkový proud je spojen s problematikou komercializace aktivit organizací z občanského sektoru. Z výnosu organizace je poté možné financovat hlavní obecně prospěšné aktivity organizace.

Organizace jsou postavené na strategiích, které zajišťují získávání většiny příjmů na dobročinné účely komerčními aktivitami. Na druhé straně u druhého proudu, který je orientován na prosazování sociálních inovací, je kladen důraz na sociální podnikání a podnikatele, kteří jsou jeho nositeli. Podnikatelé jsou chápáni jako tvůrci zásadních změn ve společnosti. Sociální podnikatelé poté poskytují nové služby, přicházejí s novou kvalitou služeb, s novými metodami výroby, s novými primárními výrobními faktory, novými formami organizací a objevují nové trhy. Tento proud se tedy soustředí především na podnikání, které je zaměřeno na sociální inovaci ve prospěch společnosti či komunity bez ohledu na struktury k jejímu realizování potřebné. (Dohnalová, Průša a kol., 2011, s. 30)

2.2 Česká republika

Sociální podnikání jako takové existuje u nás už dlouho. Avšak s pojmem „sociální podnikání“ či „sociální ekonomika“ se můžeme setkat až po roce 2000. První zmínky o sociální ekonomice jsou spojovány s vývojem družstev, vzájemných společností a asociací. Sociální ekonomika má v České republice dlouholetou tradici především na venkově. V době Habsburské říše byla česká kulturní a hospodářská identita založena na dobrovolných aktivitách občanské společnosti. Tato aktivita byla vytvářena aktivní činností podniků, výrobních a spotřebních družstev, spolků, vzájemných či obecních záložen a družstevních kempeliček. Úloha těchto družstev se v době velké hospodářské krize v průběhu 20. a 30. let 20. století ještě více posílila. V průběhu války a pro roce 1948 se vlivem totálního vývoje společnosti přerušila tradice sociální ekonomiky. Tento stav trval 50 let, ale i v době totalitního režimu existovala družstva samostatně hospodařících rolníků a malých živnostníků. Vlivem totalitního režimu družstva postrádala důležité vlastnosti subjektů sociální ekonomiky. Družstva neměla nezávislost ekonomického rozhodování a autonomii státu. Po roce 1989 prošla družstva nařízenou transformací (Bednáriková, Francová, 2001, s. 9).

Začalo vznikat tisíce organizací. Možnost realizovat práva občanů na sdružování přinesl zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Dále byla zakládána občanská sdružení. Občanská sdružení reagovala na nové potřeby společnosti a určovala si tak veřejně prospěšné cíle. Později byl schválen zákon č. 248/1955 Sb., o obecně prospěšných společnostech, zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a zákon č.3/2002 o církvích a náboženských společnostech, který nahradil zákon

č. 308/1991 Sb., o svobodě víry a postavení církví a náboženských společností. (Dohnalová a kol., 2012, s. 69)

Dalším důležitým milníkem v oblasti sociální ekonomiky v České republice je rok 2000. Vznikají firmy, pracovní skupiny, sítě, pilotní projekty, které jsou podpořené z fondů EU či dalších zahraničních nadací. (Bednáriková, Francová, 2001, s. 10)

V České republice neexistuje orgán na vládní nebo jiné úrovni, jehož předmětem by byla sociální ekonomika. Okrajově se sociální ekonomikou zabývá Výbor pro regiony Rady vlády pro nestátní neziskové organizace. I přes to v České republice sociální podniky existují, avšak nejsou formálně definovány a chybí legislativní ukotvení. (Dohnalová, Potůček, 2009, s. 1) Ve věcném záměru zákona o sociálním podnikání je zmíněno, že Ministerstvo práce a sociálních věcí bude vykonávat agendu směřující k vytváření podmínek pro rozvoj sociální ekonomiky jako takové. Za tímto účelem bude vytvořena Rada pro rozvoj sociálního podnikání jako poradní orgán vlády. Činnost Rady bude administrativně zajišťovat Ministerstvo práce a sociálních věcí a Rada bude také spolupracovat s dalšími ústředními orgány státní správy - Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo kultury a Ministerstvo financí. (Věcný záměr zákona o sociálním podnikání, [online])

V České Republice sice neexistují koncepty sociální ekonomiky, ale jsou zde dobré předpoklady pro její přijetí. Jsou zde významné skutečnosti, které vytváří prostředí pro zakládání sociálních podniků. Česká republika je uvedena ve srovnávací analýze CIRIEC ve skupině států, které sociální ekonomiku neuznávají. I přes to se u nás v roce 2002 konala světová konference o sociální ekonomice. V roce 2000 Evropská unie založila reprezentativní instituci pro sociální ekonomiku, Social Economy Europe (CEP-CMAF). Dále v roce 2007 Evropská Unie vydala Memorandum k sociální ekonomice. Jsou zde vyjmenovány pilíře sociální ekonomiky: družstva, vzájemné společnosti, asociace a nadace. Evropská výzkumná společnost EMES předává teoretické a empirické znalosti o třetím sektoru a o sociálních podnicích (Skovajsa a kol. 2010, s. 289-299).

V roce 2009 byla založena v rámci projektu Nové ekonomiky, o.p.s., názorová platforma pro podporu sociální ekonomiky a sociálního podnikání TESSEA ČR, z.s. Platforma vznikla v projektu Tematická síť pro rozvoj sociální ekonomiky. Později TESSA přešla pod P3 – People, Planet, Profit, o.p.s. TESSEA poskytuje poradenství a konzultace v oblasti sociálního podnikání, pomáhá s přípravou projektů na založení

sociálních podniků a realizuje projekty na podporu a propagaci sociálního podnikání. Financována je z ESF a státního rozpočtu. Modelem infrastruktury sociální ekonomiky v ČR je Studie infrastruktury a sociální ekonomiky v ČR (Dohnalová a kol., 2012, s. 79-80). V roce 2016 rámci odborného poradenství TESSEA bylo poskytnuto 165 hodin konzultací 15 členským organizacím. Dále se v Praze 14. 11. 2016 uskutečnil v Praze workshop na téma: Naplňování principů sociálního podnikání v praxi, kterého se zúčastnilo 8 osob z cílové skupiny. (Výroční zpráva TESSEA, 2016, s. 3, [online])

3 Charakteristika sociálního podnikání a sociálního podniku

Pojem sociální podnikání se dostává čím dál více do povědomí občanů. Na sociální podnikání je připraven zákon, který je připomínkován v paragrafovém znění.

Sociální podnikání se neliší v mnohém od běžného podnikání. V obou případech přichází prvotní myšlenka podnikání, analýza prostředí před zahájením podnikání, podnikatelský plán a samotná práce, která vytváří zisk. (MEPCO, s. r. o., 2014, s. 3)

Sociální podnikání řeší nezaměstnanost a velkou škálu sociálních problémů. Přiměřeným způsobem se snaží znevýhodněné občany zapojit do pracovního procesu a tím vytvořit lepší společenské hodnoty, zmenšit finanční závislost znevýhodněných na společnosti a snížit nároky na státní rozpočet. Tato odpovědnost je rozdělena mezi veřejné instituce, ziskové organizace a organizace třetího sektoru. Sociální podnikání napomáhá i k řešení problému globalizace. Sociální podnikání využívá místní zdroje, které jsou omezené ve své velikosti. Tímto napomáhá kompenzovat negativní účinky globalizačních procesů, které narušují např. národní firmy a řetězce, kteří díky své ekonomické síle prosazují podmínky, které jsou výhodné pro ně, ale poškozují místní, malé výrobce a poskytovatele služeb. (Kurková, Francová, 2012, s. 7)

3.1 Pojetí sociálního podnikání v českém prostředí

Pojetí sociálního podnikání v českém prostředí je široké. Důraz je kladen především na to, aby si na sebe dokázaly sociální podniky vydělat. O prvopočátku sociálního podnikání v České republice mluvíme především v souvislosti se vznikem Národní tematické sítě pro sociální ekonomiku roce 2005 v rámci programu EQUAL. Poté se vytvořily první české definice sociálního podnikání a principy. Tři hlavní principy sociálního podnikání byly v roce 2011 revidovány a seřazeny. Jedná se o princip sociální, ekonomický a environmentální a místní prospěch (Kurková, Francová, 2012, s. 9). Situace v České republice dle Bednárikové a Francové (2011) je taková, že většina sociálních podniků je integračních a řada z nich jsou chráněné dílny. S účinností od 1. ledna 2012 dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti chráněné dílny neexistují. Byly totiž nahrazeny institutem chráněné pracovní místo, tj. zaměstnává osoby se zdravotním postižením. Dále se zde vyskytují podniky, které provozují obecně prospěšné služby. Další způsob sociálního podnikání v ČR je pomocí nestátních neziskových organizací v rámci doplňkové činnosti. (Bednáriková, Francová, 2011, s. 19)

Obrázek 3 Rozložení sociálních podniků v rámci České Republiky.

Zdroj: České sociální podnikání [online]

K datu 20.3. 2018 dle adresáře sociálních podniků na webu Českého sociálního podnikání je aktuálně 213 podniků na území České republiky. Největší shluk sociálních podniků na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje. Dalším početným shlukem jsou sociální podniky v Jihomoravském kraji, dále kraj Olomoucký a Moravskoslezský. Nejméně sociálních podniků je v Libereckém kraji, Karlovarském kraji, Pardubickém kraji, Plzeňském kraji a kraji Vysočina (České sociální podnikání, Adresář sociálních podniků [online]).

3.2 Definice sociálního podnikání

Definice sociálního podnikání je celá řada a každá definice má několik výkladů. Základními principy sociálního podnikání je provádění sociálně prospěšné činnosti za pomoci ekonomických nástrojů. Sociální podnikání pomáhá podpořit aktivitu lidí. Sociálním podnikem můžeme rozumět i opatření, kterým lze řešit několik problémů zároveň. Může se jednat o problematiku dlouhodobé nezaměstnanosti, nedostatek prostředků či pracovních sil na údržbu zeleně, opravy chodníků, nedostatek určitého zboží na lokálním trhu apod. (Kurková, Francová, 2012, s. 7) .

Bednáriková a Francová (2012) ve Studii infrastruktury sociální ekonomiky v ČR uvádí definici sociálního podnikání následovně: „*Sociální podnikání jsou podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí. Sociální podnikání hraje důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním. Zisk je z větší části použitý pro další rozvoj sociálního podniku. Pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zvýšení veřejného prospěchu.*“ (Bednáriková, Francová, 2011, s. 14).

Další z definic definuje sociální podnikání prostřednictvím samotné podnikatelské aktivity a účasti na trhu, otázky zaměstnanosti, sociální soudružnosti a místního rozvoje. Sociální podnikání svou činností podporuje solidární chování, sociální začleňování a růst sociálního kapitálu na místní úrovni s maximálním respektem k trvale udržitelnému rozvoji. (Mészáros, 2008, s. 260)

3.2.1 Sociální podnik, integrační sociální podnik

Bednáriková a Francová (2001) uvádí definici sociálního podniku takto: „*Sociálním podnikem se pak rozumí „subjekt sociálního podnikání“; tj. právnická osoba založená dle soukromého práva nebo její součást nebo fyzická osoba, které splňují principy sociálního podniku. Sociální podnik naplňuje veřejně prospěšný cíl, který je formulován v základních dokumentech. Vzniká a rozvíjí se na konceptu tzv. trojího prospěchu (anglicky triple botton line) – ekonomického, sociálního a enviromentálního...*“ (Bednáriková, Francová, 2011, s. 15)

Dle Dohnalové a kol. (2012) sociální podniky jsou důležitým aktérem v místním rozvoji, jelikož často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním postižením, sociálním nebo kulturním znevýhodněním. (Dohnalová a kol., 2012, s. 81)

Francová a Kurková (2012) píší, že sociální podnik chce dělat věci lépe, což znamená, že prvotní motivace vychází z jiného hodnotového žebříčku zakladatelů a managementu. Umí podnikat a respektuje ekonomickou realitu. Jeho podnikání je základem většiny finančních zdrojů. Případný zisk vrací zpět do podniku nebo ho věnuje na společensky prospěšné účely. Usiluje o identifikaci zaměstnanců s podnikem. Podnik zpravidla zaměstnává znevýhodněné osoby, ale není to podmínka. Dále je nezávislý, spolupracuje s místní komunitou a chová se partnersky. (Francová, Kurková, 2012, s. 7)

Definice integračního podniku (WISE) TESSEA je rozšířenou verzí definice sociálního podniku. Zmiňuje zde, že integrační sociální podnik má veřejně prospěšný cíl, kterým „...je zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce...“ (TESSEA, Definice a principy sociálního podniku [online]). Integrační sociální podnik naplňuje veřejně prospěšný cíl, kterým je zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce.

Sociální podnikání souvisí se sociálně odpovědným zadáváním veřejných zakázek. Jedná se o stanovení zvláštních podmínek v zadávací dokumentaci. V České republice se může jednat například, aby zájemce při realizaci konkrétní zakázky zaměstnal určitý počet dlouhodobě nezaměstnaných osob. (MEPCO, s. 3, [online])

3.2.2 Principy sociálního podniku

Bednáriková a Francová (2011) uvádí ve Studii infrastruktury TESSEA následující principy pro sociální podniky a integrační sociální podniky:

Tabulka 1 Tabulka principů sociálního podniku a integračního sociálního podniku

Principy sociálního podniku	1. Sociální prospěch	2. Ekonomický prospěch	3. Environmentální a místní prospěch
<p>Charakteristiky (jsou v souladu s evropským pojetím sociálního podniku. Sociální podnik je má splňovat nebo k nim směřovat.)</p> <p>* není vyžadováno.</p>	<p>a Provozování aktivity prospívající společnosti či specifické skupině (znevýhodněných) lidí.</p> <p>b Participace zaměstnanců a členů na strategickém směřování podniku.</p> <p>c Případný zisk používán přednostně pro rozvoj sociálního podniku a/nebo pro naplnění veřejně prospěšných cílů.</p>	<p>a Vykonávání soustavné ekonomické aktivity.</p> <p>b Nezávislost (autonomie) v manažerském rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovateli.</p> <p>c Alespoň minimální podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech a jeho dynamika.</p> <p>d Schopnost zvládat ekonomická rizika.</p> <p>e Trend směrem k placené práci.</p>	<p>a Přednostní uspokojování potřeb místní komunity.</p> <p>b Využívání přednostně místních zdrojů.</p> <p>c Uspokojování přednostně místní poptávky. *</p> <p>d Zohledňování environmentálních aspektů výroby i spotřeby.</p> <p>e Spolupráce sociálního podniku s důležitými místními aktéry.</p> <p>f Inovativní přístupy a řešení. *</p>
Principy integračního sociálního podniku	1. Sociální prospěch	2. Ekonomický prospěch	3. Environmentální a místní prospěch
<p>Charakteristiky (jsou v souladu s evropským pojetím sociálního podniku. Sociální podnik je má splňovat nebo k nim směřovat.)</p> <p>* není vyžadováno.</p>	<p>a Zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce.</p> <p>b Participace zaměstnanců a členů na strategickém směřování podniku.</p> <p>c Důraz na rozvoj pracovních kompetencí znevýhodněných zaměstnanců.</p> <p>d Inovativní přístupy a řešení. *</p>	<p>a Případný zisk používán přednostně pro rozvoj sociálního podniku a/nebo pro naplnění veřejně prospěšných cílů.</p> <p>b Zaměstnanci jsou podporováni ve zvyšování produktivity práce dle svých možností.</p> <p>c Nezávislost (autonomie) v manažerském rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovateli.</p> <p>d Alespoň minimální podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech a jeho dynamika.</p> <p>e Schopnost zvládat ekonomická rizika.</p>	<p>a Přednostní uspokojování potřeb místní komunity.</p> <p>b Využívání přednostně místních zdrojů.</p> <p>c Uspokojování přednostně místní poptávky. *</p> <p>d Zohledňování environmentálních aspektů výroby i spotřeby.</p> <p>e Spolupráce sociálního podniku s důležitými místními aktéry.</p>

Zdroj: Bednáriková a Francová, 2011, s. 16-15.

Tabulka principů sociálního podniku, poukazuje na naplňování primárního principu veřejné prospěšnosti z tří pohledů – sociálního prospěchu, ekonomického prospěchu a environmentálního a místního prospěchu.

V roce 2010-2013 byly Ministerstvem práce a sociálních věcí formulovány požadavky na sociální podniky. Požadavky lze nalézt v textu výzvy pro předkládání grantových projektů v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost „Sociální ekonomika“. (Dohnalová a kol., 2012, s. 82)

Podle Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2010-2013 má sociální podnik přispívat k nezaměstnanosti a k podpoře začleňování a minimálně 40% zaměstnanců z celkového počtu musí pocházet z cílových skupin. Dalším principem je, že sociální podnik má směřovat k maximálnímu možnému angažování pracovníků do chodu podniku a k posílení sociální soudružnosti. Zisky z účasti na trhu mají být použity pro rozvoj sociálního podniku nebo k naplňování obecně prospěšného cíle. Minimálně 51% zisku musí být reinvestováno do sociálního podniku. Tato reinvestice může být realizována průběžně dle potřeb. Reinvesticí se rozumí zvyšování kvalifikace zaměstnanců, nákup nových technologií atd. Dále je ve výzvě pro předkládání grantových projektů uvedeno, že sociální podnik má být orientován lokálně/regionálně a enviromentálně. Má uspokojovat místní potřeby a využívat místní zdroje, vstupovat do místních iniciativ a partnerství přispívat k místnímu rozvoji a zohledňovat enviromentální aspekty. (ESFČR, Výzva pro předkládání grantových projektů OP LZZ „Sociální ekonomika“ [online])

3.2.3 Indikátory sociálního podniku

Indikátory byly vytvořeny v rámci projektu Ministerstva práce a sociálních věcí. Byla vytvořena sada indikátorů, které přispívají k rozpoznání sociálního a integračního sociálního podniku. Indikátory jsou nástrojem pro využití pro potřeby politiky podpory sociálního podnikání. (České sociální podnikání, Indikátory [online])

Indikátory pomáhají, aby sociální podniky dodržovaly rovnováhu sociální i ekonomické udržitelnosti. Není možné, aby podnikatelské aktivity zohledňovaly pouze jeden zájem. (Vinkelhoferová, 2017, [online])

Povinných indikátorů je 10, které sociální podnik musí splnit. Nepovinných indikátorů je 6 a sociální podnik musí splnit alespoň 3 z nich. Dalšími indikátory jsou doplňkové, kterých je 23 a sociální podnik musí splnit alespoň 3 z nich. Tyto indikátory jsou rozděleny zvláště pro sociální podniky a pro integrační sociální podniky. Přehled všech indikátorů je k dispozici na webových stránkách českého sociálního podnikání. (České sociální podnikání, Indikátory [online])

3.2.4 Legislativa

Sociální podnikání zatím v českém prostředí není právně ukotveno. K dispozici je věcný záměr zákona o sociálním podnikání, který připravuje Úřad vlády ČR ve spolupráci s MPSV a MPO od roku 2014.

V současné době je ve fázi paragrafového znění. Zákon se bude dotýkat podmínek pro přiznání a odnětí statusu sociálního podniku, práv a povinností osob se statutem sociálního podniku, stanovení mechanismu kontroly pro přiznání podmínek sociálního podniku, vymezení správce agendy a jeho odpovědnosti za správní rozhodnutí a statusu sociálního podniku, kontrolu, evidence podniků a zpracování Strategie rozvoje sociální ekonomiky, zřízení Rady pro rozvoj sociální ekonomiky jako poradního orgánu. (Francová, 2017, [online])

Nyní můžeme čerpat ze zákona, který upravuje právní formu podniků zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník či zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Z ekonomické sekce využíváme zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví + daňová legislativa. Dále zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání + zákon o odpadech, zákon o podnikání v cestovním ruchu, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

3.2.5 Proces zakládání sociálního podniku

Prvním krokem při zakládání je výběr oblasti podnikání. V současné době existuje velká škála sociálních podniků. Jedná se například o terénní práce, sociální integrace a služby, pohostinství a ubytování, potravinářskou výrobu a prodej až po textilní služby - čištění a žehlení. Dále je dobré promyslet si výběr zaměstnanců a rozložení podnikatelského rizika. Sociální podnik bývá často typem integračního sociálního podniku, zaměstnává osoby s nízkou kvalifikací, dlouhodobě nezaměstnané, zdravotně postižené. Z tohoto důvodu je vhodné si promyslet, jaký typ práce budou budoucí zaměstnanci zastávat. (MEPCO, 2014, str. 16) Je vhodné zkombinovat více činností podniku, abychom mohli rozložit podnikatelská rizika. V české praxi se setkáváme, že obce zřizují malé technické služby. Obec založí sociální podnik a dává mu pak zakázky (Kurková, Francová, 2012, s. 17.)

Stěžejní otázkou při zakládání sociálního podniku je i volba právní formy a vypracovaný zakladatelský dokument, který by měl obsahovat přihlášení k principům

sociální ekonomiky. (Agentura pro sociální začleňování, Podpora sociálního podnikání [online])

Hlavním krokem při zakládání sociálního podniku je podnikatelský plán. Podnikatelský plán je ve strukturované podobě, jedná se strategický dokument. Představuje hlavní myšlenku podniku, vizi, misi a hodnoty podniku, popisuje stručně jaký je produkt podniku, trh a kdo jsou zákazníci podniku. V podnikatelském plánu by měl být také popsán hlavní cíl a další dílčí cíle. Hlavní cíl by měl být SMART – specifický, měřitelný, dosažitelný, odpovídající a ohraničený v čase. Dále by měli být zmíněni partneři, spolupracující organizace, další subjekty. (MEPCO, s.r.o., 2014, str. 17) Další části by měly být informace o sociálním podniku. Název podniku, zakladatel podniku. Popsána by měla být situace sociálního podniku, historie, vlastnické poměry, cíle, strategie podnikání. (Kurková, Francová, 2012, s. 21)

4 Sociální podnik založený obcí

O sociálních podnicích založenými obcemi probíhá v České republice už několik let diskuze o tom, jaká má být role obce v sociálním podnikání. Zatím neexistuje žádný jednoznačný závěr k tomuto tématu. MPSV uspořádalo 8. a 9. června 2017 v Praze mezinárodní setkání s názvem Jak zapojovat obce do sociální ekonomiky. Na setkání byly vybrány dobré příklady z praxe, a to Ekonomika místních služeb ve Flandrech, Sociální družstvo Adelante Dolmen a město Milán v Itálii a Obecní sociální podniky na Slovensku. (Francová, 2017, [online]) Na základě analýzy případových studií sociálních podniků ve Flandrech, Milánu a Slovensku se otevřely další oblasti k diskusi. Jedná se například o nezávislost sociálních podniků od orgánů veřejné moci. Otázkou je, zda má smysl být přísný zejména v bývalých socialistických zemích. Další otázkou k diskusi zůstává, jak může sociální ekonomika přispívat k očekávanému vývoji na trhu práce používáním nových technologií v průmyslu a službách. (Francová, 2017, s. 15)

Představitelé obce by měli sociální podnik vnímat jako přínos. Samotný účel existence obce se ztotožňuje s obecnou definicí sociálního podnikání. Zmíněný účel je přesně popsán v zákoně o obcích (MEPCO, s.r.o., str. 7, [online]) Je zde popsáno, že obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. (Zákon č. 128, §2)

V příručce pro města a obce (2014) je uvedeno, že: *„Obce jsou přímo ze zákona subjekty, které by se v rámci své činnosti neměly zaměřovat na dosažení zisku, ale jejich priority by měly směřovat k co nejefektivnějšímu využívání veřejných zdrojů s cílem naplňování zmiňovaného účelu jejich existence, a to vše při snaze o zachování stabilního a vyrovnaného rozpočtu. Podnikání obcí by tak mělo primárně vycházet z potřeb v rámci daného území, a to ať už z potřeby zajistit určité statky, které nemohou být zajištěny jinými dodavateli, tak z potřeby pomoci svým občanům v sociálních nebo jiných oblastech.“* (MEPCO, s.r.o., 2014).

Dále i mezinárodním setkání Jak zapojovat obce do sociální politiky se experti shodli, že obce patří v sociálním podnikání k nejdůležitějším zainteresovaným stranám.

Jedná se o tzv. stakeholdery. Také se shodli na tom, že obce by měli podporovat sociální podniky pomocí partnerství a spolupráce a tím by měli vytvářet podpůrný ekosystém sociální ekonomiky. Sociální podniky by měly být na obcích nezávislé, což je jedna ze zásadních podmínek fungování. (Francová, 2017, [online])

4.1 Znamy sociálního podniku založeného obcí

Založení sociálního podniku zpravidla vychází z nenaplněné sociální potřeby v obci. Nejčastější formou podnikání jsou úklidové či stavební práce, údržba zeleně a komunikací, ekologická likvidace elektroodpadů, telekomunikační služby prádelny, šicí dílny. Toto pravidlo potvrzují sociální podniky Správa zeleně a údržba města Vejprty, ONZA a.s., EKO Králiky v.o.s., Osoblažské odpady, s.r.o. (Agentura pro sociální začleňování, Podpora sociálního podnikání, [online]). Dotazníkového šetření z roku 2015 potvrzuje, že nejvíce sociálních podniků působí v oblasti zahradnických služeb, úpravy zeleně, údržby nemovitostí a úklidových prací. (P3 - People, Planet, Profit, 2015, s. 5)

Při zakládání sociálního podniku obcí je důležité provést analýzu zdrojů obce. Jedná se o analýzu personálních, prostorových, finančních, technických a technologických zdrojů až po přírodní zdroje nebo analýzy rozvojového potenciálu obce v širokém spektru. Až po této analýze může obec začít s přípravou strategie obecného sociálního podniku a zpracovat si podnikatelský plán. Při zakládání obecního sociálního podniku je na místě přistupovat zodpovědněji, jelikož jde o hospodaření s veřejnými zdroji. (EPIC, Obecné sociální podniky – Katalóg podnikatelských příležitostí [online]).

Problémem a možným důvodem, proč sociálních podniků založených obcí je v České republice málo, je i nedostatečná identifikace podnikatelských příležitostí a poté vypracování udržitelného podnikatelského plánu, který by naplňoval podmínky sociálního podnikání. Dalším možným problémem je i vnímání sociálního podniku založeného obcí jako instituce, která má fungovat a vzniknout z veřejných zdrojů. (EPIC, Podpora obecných sociálních podniků založených za účelom zvýšenia zameštanosti ľudí znevýhodněných na trhu práce [online]).

4.2 Právní formy sociálních podniků založených obcí

Sociální podnik založený obcí může mít různou právní formu. Právní forma pro podnik není podstatná, důležité je poslání sociálního podniku a vytváření užitečných pracovních míst v působnosti obcí (Ledecký a kol., 2014, s. 9).

Současná legislativa nabízí mnoho právních forem podnikání. Každá právní forma má své výhody i nevýhody. Zvolená forma podnikání má velký význam pro podnik z ekonomického i právního hlediska. Dopad bude mít i na charakter

podnikatelského plánu, rozvoj podniku, způsobu financování. Bude ovlivňovat spoluzodpovědnost spolupracovníků podniku. Dle výběru právní formy se bude lišit i výše základního vkladu (Kurková, Francová, 2012, s. 12).

Sociální podnikání obcí lze rozdělit do dvou kategorií. Jedná se o přímé sociální podnikání a nepřímé sociální podnikání. Do přímého sociálního podnikání obce, řadíme samostatné podnikání obce, organizační složku obce a spolupráci více podnikajících subjektů. Další kategorií je nepřímé podnikání obce. Sem patří obchodní korporace, právnické osoby dle občanského zákoníku, příspěvkové organizace, dobrovolné svazky obcí. U přímého sociálního podniku obce vykonávají činnosti menšího rozsahu, nespolupracují s dalšími subjekty. Obec vždy v podnikatelských vztazích vystupuje pod svým jménem a jedná na základě své odpovědnosti. Na druhé straně nepřímé podnikání obce obec zakládá další právnickou osobu. Tato právnická osoba vystupuje pod svým jménem a na svoji odpovědnost. Obec zde hraje roli společníka (zakladatele) zvolené právnické osoby. Odpovědnost obce je stanovena obecnými ustanoveními příslušných právních předpisů. (MEPCO, s.r.o. 2014, s.7.) V této právnické osobě má obec majetkový (obchodní podíl), rozhodovací pravomoc a hlasovací práva, aniž by sama (tj. samostatně na svůj účet a odpovědnost) podnikala. (Dobrozemský, 2017, s.17)

V případě obcí zpravidla přicházejí v úvahu při volbě právní formy družstva, ústavy, společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti. (Agentura pro sociální začleňování, Podpora sociálního podnikání, [online]).

Tabulka 2 Právní forma sociálního podniku – porovnávací tabulka.

PRÁVNÍ FORMA	VÝHODY	NEVÝHODY	POZNÁMKY
společnost s ručením omezeným	jednoduchý způsob řízení, důvěryhodná právní forma pro banky i pro účetní a daňové poradce	počáteční vklad 200.000 Kč	Nejčastější právní forma sociálních podniků v ČR. Může být založena jen jednou osobou. Svou podstatou je to podnik „pro zaměstnance“, kteří nemohou příliš ovlivnit jeho strategii.
akciová společnost	disponuje větším kapitálem, důvěryhodná právní forma pro banky	vysoký základní kapitál - min. 2.000.000 Kč	Jedná se o netypickou právní formu pro sociální podnik, několik jich ale v ČR existuje.
OSVČ	jednoduché založení, jednoduché rozhodování	OSVČ ručí při bankrotu svým majetkem	OSVČ může mít zaměstnance.
družstvo	kolektivní demokratická forma rozhodování – zpravidla jeden člen jeden hlas (zákon umožňuje i jiné rozdělení či kombinaci členství právnických i fyzických osob), počáteční vklad jen 50.000 Kč	některé banky a většina právníků má s družstvy malé zkušenosti, v očích státní správy naopak mívají vyšší kredit	Klíčové jsou vztahy, společné zájmy a vyjasněná očekávání členů. Všichni zaměstnanci nemusejí být automaticky členy, členství může být motivací pro nové zaměstnance. Minimální počet členů je 5 fyzických osob nebo 2 právnické osoby nebo kombinace.
sociální družstvo	novinka od roku 2014, vycházející vstříc principům sociálního podnikání, v zásadě se jedná o družstvo, které se může rozhodnout pro „čistou“ formu sociálního podniku	transparentní akceptování principů sociálního podniku zatím nemá protiváhu ve výhodách na trhu ani v podpoře státu, právní experti mají rozporné postoje, některé podmínky mohou být pro podnikání překážkou, chybí zkušenosti	Podle zákona o obchodních korporacích z 25. 1. 2012, který vstoupí v platnost nejdříve v roce 2014. Členy sociálního družstva jsou zaměstnanci, dobrovolníci a osoby, které mohou být poživateli dalších výhod členství.
obecně prospěšná společnost	transparentní právní forma s pojistkami proti zneužití, celý případný zisk se vrací zpět do hlavní činnosti organizace	poměrně složitý způsob založení a řízení, pro banky to není důvěryhodná právní forma ve spojení s podnikáním	Po 1.1. 2014 už o.p.s. nemůžou vzniknout, jsou nahrazené tzv. ústavy. Činnost již založených o.p.s. bude pokračovat.
ústav	založen za účelem provozování společensky nebo hospodářsky užitečné činnosti, jednodušší komunikace se správním radou než v o.p.s.	zatím nejsou s touto právní formou zkušenosti	Účinnost od 1.1.2014 podle nového občanského zákoníku.
církevní právnická osoba	zájem	pro banky to není důvěryhodná právní forma ve spojení s podnikáním, struktura řízení není vhodná pro podnikání	Jedná se o velmi ojedinělou právní formu pro sociální podnik, několik jich ale v ČR existuje.
občanské sdružení	vedle funkčních místních společenství je to ideální základ a podhoubí sociálního podniku, pokud se jedná o velké stabilní o.s., má podnik dobré zázemí	o.s. není vhodné pro podnikání, někteří dárci a finanční instituce neposkytují o.s. na podnikání finanční podporu, pro banky to není důvěryhodná právní forma pro podnikání	O.s. může podnikat pouze v rámci své doplňkové činnosti, pokud je jeho hlavní činnost prospěšná pro jeho členy. Ministerstvo vnitra, pod které o.s. patří, nesouhlasí s jejich podnikáním.

Zdroj: České sociální podnikání [online]

V České republice mají sociální podniky různé právní formy. Nelze říci, která z forem je nejvýhodnější. V praxi se můžeme setkat se sociálními podnikateli, kteří podnikají na základě živnostenského oprávnění, obchodních společností, společností s ručením omezením, družstvo. Dále lze sociálně podnikat také pod hlavičkou právní formy, kterou v ČR využívají spíše nestátní neziskové organizace, tzn. občanské sdružení, obecně prospěšná společnost do roku 2014. Od 1.1. 2014 dle nového občanského zákoníku nahradily obecně prospěšné společnosti ústavy. (Bednáriková, Francová, 2011, str. 18, 19)

4.3 Způsoby financování

Sociální podnikání souvisí s konceptem vícezdrojového financování. Vícezdrojové financování, umožňující vedle dostatečného podílu vlastních tržeb využívat i dalších veřejných a soukromých zdrojů. Sociální podnik naplňuje cíle ekonomické i sociální, díky tomu má přístup k různým finančním zdrojům, ke kterým běžný podnik přístup nemá (Dolina, 2010 [online]).

Nicméně sociální podnikání je v České republice stále na nízké úrovni. Není podporováno téměř žádnými odpovídajícími finančními nástroji. Dále se v České republice můžeme opřít o zahraniční zkušenosti. Díky nim se můžeme vyvarovat špatným a rizikovým krokům učiněným v zahraničí (MPSV ČR, Operační program zaměstnanost 2014-2020).

4.3.1 Vlastní prostředky o obchodní zdroje

Jedná se o nejbezpečnější zdroj podnikání. Podnikatel si před samotným podnikáním může vytvořit finanční rezervu. Založení sociálního podniku je náročný a dlouhodobý proces, tudíž vlastní prostředky jsou vhodnou formou. (Kurková a Francová, 2012, s. 13) Obchodní příjmy jsou primárním zdrojem financí podniku. Tento příjem by měl zajistit jistotu a udržitelnost. Udržitelnost je hlavním zdrojem podniku (Dolina, 2012, s. 27).

4.3.2 Operační programy

Podmínkou pro získání grantů je zpracovaný podnikatelský plán společně s finančním plánem. Nevýhodou těchto dotací je administrativní náročnost, nepružnosti při změnách podnikatelského plánu a také podmínka zachování pracovních míst pro

znevýhodněné osoby u příjemců investičních dotací, která je po dobu pěti let. (Kurková a Francová, 2012, s. 15) Dotace a granty slouží především k financování počátku podnikání a následujícího rozvoje. V současné době existuje celá řada dotačních titulů pro rozvoj sociálního podnikání. (Dolina, 2012, s. 27)

Sociální podnikatelé mohou využít Operační program zaměstnanosti, výzvu č. 129 na podporu sociálního podnikání, která byla vyhlášena 30.6. 2017. S Operačním programem zaměstnanosti souvisí podpora sociálního podnikání v rámci výzvy pro Místní akční skupiny (MAS). V rámci investiční priority 2.3 OPZ Komunitně vedený místní rozvoj jsou v rámci OP zaměstnanosti podporovány integrační sociální podniky a environmentální sociální podniky. Jedná se například o Moštárnu Hostěnin. Environmentální sociální podniky jsou v OPZ podporovány nově. Nově je podporováno rovněž sociální podnikání v oblasti zemědělské prvovýroby. Tuto výzvu vyhlásilo Ministerstvo práce sociálních věcí - odbor realizace projektů ESF - sociální začleňování. V této výzvě je připraveno 150 000 00 Kč. Tato výzva je platná do 30. 11. 2018. (České sociální podnikání, Operační programy [online])

Dále Operační program Praha - pól růstu ČR (OPPPR), který podporuje sociální podniky působící v Praze v rámci prioritní osy 3 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě. Tento operační program je financován z Evropského strukturálního fondu (ESF) a Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). V současné době (leden 2018) je vyhlášena výzva č. 38. (České sociální podnikání, Operační programy [online])

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR jako Řídící orgán IROP vyhlásilo 2. prosince 2016 průběžnou výzvu č. 64 „Sociální podnikání - integrované projekty IPRÚ. V těchto výzvách jsou podporovány nově vzniklé sociální podniky, dále je podpořeno rozšíření stávajících sociálních podniků nebo vznik nových podnikatelských aktivit OSVČ. Ve výzvě je připraveno 33 mil. Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a mohou být realizovány na území aglomerací Liberce, Jablonce nad Nisou a Zlína. Ukončení příjmu žádostí o podporu je 31.12.2019. (Dotace EU, [online])

V současné době PRGRFL - Program Sociální zemědělství vytváří podmínky a předpoklady pro rozvoj a poskytnutí zaměstnávání pracovníků se zdravotním postižením zemědělskými podnikateli. Hlavním cílem je subvencování části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajících se zpracováním produkce ze zemědělské výroby a finanční podpora pojištění. Na program sociální zemědělství je k dispozici 50 milionů Kč. (České sociální podnikání, OP PRGRFL, [online]).

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlásilo také výzvy pro sociální podnikatele. V roce 2015 byly schváleny programy podpory Operačního programu Podnikání a inovace konkurenceschopnost 2014-2020. Podpora je poskytována z Evropského fondu pro regionální rozvoj. (České sociální podnikání, OP Zaměstnanost, [online])

4.3.3 Programy krajů

Kraje zatím podporují sociální podniky málo. Jeden z dobrých příkladů je Pardubický kraj. Pardubický kraj v termínu 3.1. 2018 – 31. 1. 2018 nabízel program pro podporu sociální ekonomiky na území Pardubického kraje. Cílem programu je zvýšení zaměstnanosti v místních podmínkách a uspokojení dalších potřeb a cílů komunity v oblasti ekonomického, sociálního, kulturního a environmentálního rozvoje. Předpokládaný celkový objem peněžních prostředků na program je 15 000 Kč. (Pardubický kraj, Probíhající dotace. [online])

4.3.4 Podpory zaměstnanosti

Sociální podniky, které zaměstnávají osoby se zdravotním postižením více jak z 50% mají nárok na finanční příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Jedná se o dorovnávací příspěvek pro zaměstnavatele, jelikož osoby se zdravotním postižením jsou omezeny ve své výkonnosti. Tato podpora velmi podléhá změnám zákonů a paragrafů. V současné době se jedná o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. (Kurková a Francová, 2012, str. 14)

Aktivní politika zaměstnanosti je uplatňována v souladu se zákonem č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti v platném znění, s vyhláškou č. 518/2004 Sb. Finanční příspěvky APZ jsou výdaji státního rozpočtu a na jejich užití se vztahují ustanovení zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole a ust. § 146 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších právních předpisů. V rámci aktivní politiky zaměstnanosti se pro sociální podnikatele jako nejvýhodnější forma aktivní politiky zaměstnanosti jeví příspěvek na zřízení společensky účelného místa. Výše poskytovaného příspěvku se řídí ustanovením § 75 zák. č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Dalším vhodným nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti je příspěvek na zpracování. Tento příspěvek je určen pro podporu zaměstnávání uchazečů o zaměstnání, kterým úřad práce věnuje zvýšenou péči

dle §33 ZoZ. (České sociální podnikání, Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti [online])

4.3.5 Financování ze soukromého sektoru

Soukromý sektor nabízí velkou škálu finančních možností pro sociální podniky. ČSOB disponuje se Stabilizačním grantem pro sociální podniky, kterým podporuje stabilizaci a rozvoj podniku prostřednictvím finanční podpory a odborného poradenství. ČSOB spolupracuje s P3 – People, Planet, Profit. (České sociální podnikání, Stabilizační grant pro sociální podniky, [online])

Na druhé straně Česká spořitelna nabízí program, který také podporuje firmy a neziskové organizace se sociálním přesahem. Česká spořitelna ve svém programu nabízí předfinancování, provozní finance formou kontokorentu nebo revolvingovým úvěrem, dále investiční úvěr, bezplatné konzultace a odborné dotační poradenství. (Česká spořitelna, Sociální bankovníctví. [online])

Další podpora je k dispozici od Nadace Vodafone Česká republika, kdy v rámci programu Rok jinak nabízí experta pro sociální podnik. Finanční a odbornou podporu nabízí také akcelerační program Impact first a program Pro mladé do 30 let - Social Impact Award. (České sociální podnikání, Pro mladé do 30 let - Social Impact Award, [online])

4.4 Legislativa sociálních podniků založených obcí

V současné době je připraven věcný záměr zákona o sociálním podnikání. Obsahuje také možnost, zda obce budou či nebudou moci sociálně podnikat. Verzí v tomto bodě je víc a čeká se na vyjádření vlády a poté i parlamentu.

Ve věcném návrhu zákona o sociálním podnikání ministerstva navrhují dvě možné varianty sociálního podnikání obcí. Tyto varianty se liší v majetkové účasti právnické osoby veřejného práva v sociálním podniku. První varianta danou výši neomezuje. Druhá varianta říká, že podnik s účastí právnické osoby veřejného práva, může zažádat o status sociálního podniku pouze tehdy, pokud majetková účast této osoby nebo její podíl na hlasovacích právech na valné hromadě podniku nepřesahuje 50%. Sdružení místních samospráv ČR na svých webových stránkách podporují variantu, která umožňuje získat status sociálního podniku právnickým osobám s neomezenou majetkovou účastí obce. Jako hlavní důvod podpory této varianty

Sdružení místních samospráv uvádí, že většina menších obcí nemá dostatek aktérů, kteří by se zapojovali do vybudování sociálních podniků a samosprávy. Dále odmítají omezování majetkové účasti právnických osob veřejného práva (obcí), na těchto podnicích. Zmiňují, že by se nemělo jednat o povinnost, pouze o možnost, jelikož jestli se toto pravidla stane povinným, dojde k značnému omezení rozvoje v společensky prospěšných oblastech a ke snížení kvality života pro obyvatele daných samospráv. Mohlo by to zasáhnout především obyvatele z řad sociálně znevýhodněných obyvatel venkova. Tento spor je připomínkován legislativně Pracovní skupinou pro sociální záležitosti obcí, který je připojen k věcnému návrhu zákona. Návrh byl předložen příslušným ministerstvům. (SMSČR, Sociální podnikání má být pro obce příležitostí, ne přítěží [online])

Praktická část

5 Metodologie

Cílem praktické části bakalářské práce je blíže objasnit teoretické poznatky ukázané na konkrétním sociálním podniku založeném obcí. Cílem práce je nejen identifikovat, ale také zhodnotit výhody a nevýhody vybraného sociálního podniku založeného obcí. Analýzu aplikuji na společnost EKO Králíky v.o.s., která se zaměřuje na třídění separovaných odpadů z barevných kontejnerů a snížení podílu odpadů ukládaných na skládky. S vytríděnými surovinami obchodují jako samostatná firma podle aktuální poptávky a nabídky na trhu.

Prvním krokem k splnění mého cíle bylo nastudování odborné literatury vztahující se k tématice. Pro praktickou část bakalářské práce byly velmi přínosné rozhovory se zaměstnanci společnosti EKO Králíky v.o.s., a interní údaje, které mi byly poskytnuty. Dalšími zdroji byly internetové stránky podniku a Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.

Druhým krokem je charakteristika podniku, jeho zaměření, historie a vývoj. Dalším krokem je provedení samotné analýzy vybraného podniku. V praktické části budou rozebrány faktory pomocí PEST analýzy, které v současné době ovlivňují sociální podnik. Faktory z PEST analýzy budou poté společně se získanými informacemi formou rozhovorů a studiem materiálů o sociálním podniku zapsány do SWOT tabulky, pomocí které je možné vyhodnotit současný stav podniku. Výsledky analýzy vnitřního prostředí umožnily stanovit silné a slabé stránky podniku. Ze SWOT analýzy poté vychází i hlavní cíl této práce, a to zjistit výhody a nevýhody sociálního podniku založeného obcí. Na SWOT analýzu jsem navázala IFE maticí a EFE maticí, která hodnotí vnější a vnitřní pozice organizace. V závěru jsem porovнала cíle a výsledky mé bakalářské práce.

6 Výzkumné metody

Výzkumnou metodou pro účely této práce jsou situační analýzy. Nejprve byla použita analýza vnějšího prostředí organizace (PEST analýza), následovala analýza vnitřního i vnějšího prostředí (SWOT analýza) a jako třetí byla využita analýza metodou matice IFE a EFE. Doplnující metodou byla sekundární analýzy dat při využití vnitřních materiálů vybraného podniku. Pro tyto analýzy bylo využito rovněž rozhovoru s představitelem sociálního podniku.

6.1 PEST analýza

PEST analýza vychází ze specifikace skutečností, které jsou důležité pro další vývoj vnějšího prostředí. Zkratka PEST znázorňuje počáteční písmena anglických názvů jednotlivých skupin faktorů – Political, Economical, Social, Technological. Při PEST analýze se posuzuje, jakým způsobem se tyto faktory mění v čase. Sledování a samotná analýza těchto faktorů poskytuje informace o vnějším okolí organizace. Při analýze je vhodné rozebrat důvody, které vedly ke změně ve vývoji faktorů v čase, a odhadnout míru jejich vlivu s ohledem na daný faktor a na prostředí jako celek. (Veber, 2009, s. 537-538)

V rámci PEST analýzy se zkoumají:

1. Politicko-právní faktory

Toto prostředí zahrnuje politickou orientaci vládní reprezentace, politiku zdanění, sociální politiku, liberalizaci zahraničních vztahů, antimonopolní opatření, legislativu podnikatelského sektoru, legislativu ochrany životního prostředí, bezpečnosti atd. (Veber, 2009, s. 537)

2. Ekonomické faktory

Zkoumají se trendy vývoje hrubého domácího produktu, sleduje se stav ekonomiky s ohledem na hospodářský cyklus, míra inflace, úrokové sazby, míra nezaměstnanosti, dostupnost cen a energií. (Veber, 2009, s. 537)

3. Sociální faktory

Sociální faktory zahrnují demografický vývoj, vývoj životní úrovně obyvatel, míru vzdělanosti, sociální legislativu, mobilitu pracovní síly, přístupy k práci atd. (Veber, 2009, s. 537)

4. Technické faktory

Zahrnují faktory vládní podpory vědy a techniky, trendy v inovacích produktů, trendy ve vývoji technologií a zvyklosti patentoprávní ochrany v daném produkčním segmentu atd. (Veber, 2009, s. 537)

6.2 SWOT analýza

Do SWOT analýzy bývají zpravidla shrnuty výsledky dílčích analýz. SWOT analýza zahrnuje silné stránky organizace (strengths), slabé stránky organizace (weaknesses), příležitosti (opportunities) a její hrozby (threats). (Slavík, 2014, s. 104) Cílem SWOT analýzy je identifikovat rozsah, kterým současná strategie organizace, především její silné stránky, podporuje schopnost úspěšně se vypořádat s hrozbami a příležitostmi ve vnějším prostředí. (Košťan, Šuleř, 2002, s. 55)

Faktory se liší případ od případu. Závisí na tom, do jakého typu odvětví organizace spadá, a v jakém stádiu životnosti se nachází. (Veber, 2009, s. 533)

Při analýze hrozeb a příležitostí je důležité vycházet jak z vnitřního prostředí organizace, tak z vnějšího prostředí organizace. Kombinací příležitostí a hrozeb a silných a slabých stránek organizace vznikají různé varianty pro budoucí strategický vývoj. Všechny faktory musíme chápat dynamicky, zvažovat různé alternativy budoucího růstu, stagnace, a i možné zhoršení faktorů. (Veber, 2009, s. 534)

6.3 EFE matice

Pro analýzu vnějšího prostředí je používanou metodou EFE matice. Tato matice navazuje na SWOT analýzu. EFE matice specifikuje více do hloubky pořadí a váhu vlivu jednotlivých faktorů. (Svoboda a kol., 2006, s. 79)

Postup při tvorbě matice EFE je následující. Prvním krokem je identifikace kritických faktorů (příležitosti a ohrožení). Dalším krokem je přiřazení váhy uvedeného faktoru, a to od 0,0 do 1,00. Součet všech vah se musí rovnat 1,00. Následuje přiřazení známky reakce podniku na dané faktory od 1 do 4. Záleží, jak podnik reaguje na daný

faktor. Velmi slabá reakce je 1, slabá reakce je 2, střední reakce 3 a velmi dobrá reakce je 4. Poté se váhy jednotlivých faktorů a znamének vynásobí. Výsledkem je vážený poměr. Vážené poměry jednotlivých faktorů sečteme. Výsledkem je celkový vážený poměr. (Svoboda a kol., 2006, str. 79-80)

Celkové hodnocení – výsledný vážený poměr se může pohybovat v intervalu od 1,0 do 4,0. Střední průměrné skóre se pohybuje kolem 2,5. Pod skóre 2,5 má podnik podprůměrnou závislost na podnikatelském prostředí a nad 2,5 má nadprůměrnou závislost na prostředí. Pokud je skóre 1,0 má podnik velmi špatný podnikový management. Podnik není připraven vhodně reagovat na využívání vhodných příležitostí a není schopen čelit vymezeným ohrožením. Skóre 4 udává velmi dobře formulované strategické přístupy podnikového managementu. (Svoboda a kol., 2006, str. 79)

6.4 IFE matice

Pro analýzu vnitřního prostředí je používanou metodou EFE matice. Tato matice navazuje na SWOT analýzu. Postup provedení hodnocení je podobný jak u EFE matice. U IFE matice se zpracovává tabulka vnitřních faktorů - slabé stránky a silné stránky. Ke každému faktoru se přiřadí váha v rozsahu 0,00-1,00 podle důležitosti dané silné nebo slabé stránky. Součet vah se musí rovnat 1,00. Faktory se poté ohodnotí body 1-4. Dále se násobí váha hodnocení u každého faktoru. Výsledkem je vážený poměr. Dalším krokem je sečíst vážené poměry jednotlivých faktorů. Výsledkem je celkový vážený poměr. Celkové hodnocení – výsledný vážený poměr se může pohybovat v intervalu od 1,0 do 4,0. Střední průměrné skóre se pohybuje kolem 2,5. Skóre 4,0 znamená, že organizace má velkou vnitřní sílu. Skóre 1,0 naopak znamená, že strategie organizace nejsou zaměřené na využívání silných stránek a zdokonalování slabín. (MANAGEMENT MANIA, IFE matice (IFE Matrix) [online])

7 Charakteristika vybraného podniku a současný stav

Společnost EKO Králíky v.o.s. je sociální podnik, který je založen obcí města Králíky. V současné době se zaměřuje na třídění separovaných odpadů z barevných kontejnerů a snížení podílu odpadů ukládaných na skládky. S vytríděnými surovinami obchodují jako samostatná firma podle aktuální poptávky a nabídky na trhu. Dalším cílem této společnosti je snížení nezaměstnanosti, která se v oblasti Králíky pohybuje okolo 7,5%. Z toho vyplývá cílová skupina, kterou sociální podnik zaměstnává dlouhodobě nezaměstnaní. Výběr této cílové skupiny vychází z podnikatelských potřeb sociálního podniku, z potenciálu sociálního podniku s vybranými lidmi pracovat. Dále z výběr cílové skupiny vychází z možnosti jejich dalšího rozvoje a potřeb a situace v regionu. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.)

Sociální podnik zaměstnává celkem 5 pracovníků, z toho 4 pracovníci z cílové skupiny dlouhodobě nezaměstnaných, evidovaných na Úřadu práce více než 12 měsíců. Jeden zaměstnanec je mimo cílovou skupinu, který řídí zaměstnance a operativní provoz na lince, pěstební činnosti a úklidové práce. Dalším zaměstnanci jsou manažer sociálního podniku, vedoucí realizační týmu a manažer podniku. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.)

7.1 Historie firmy

Společnost EKO Králíky v.o.s. je zapsána do obchodního rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové v oddílu A, vložce číslo 17728 dne 11. 01. 2013 usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích. Společníkem firmy EKO Králíky v.o.s. je Město Králíky a Služby městě Králíky s.r.o. Jednat jménem společnosti je oprávněn každý společník samostatně. Služby Města Králíky jsou dceřinou společností Města Králíky, kterou vlastní ze 100%. V tomto případě mluvíme o podnikatelské aktivitě nově vzniklého subjektu. Jedná se o oblasti třídění a lisování odpadu. V minulosti se separovaný opad netřídil, pouze výjimečně v rámci veřejné služby. Dále se jedná o prodej opadů zpracovatelům, přepravní služby a pěstební činnosti v lese. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.)

7.2 Podnikatelské aktivity

Hlavním cílem podnikání sociálního podniku Králíky v.o.s. je zpracování a prodej odpadu/suroviny. Podnik odpad třídí a lisuje a poté jej přeměňuje na surovinu. Svezený

odpad je naložen na třídící linku, kde pracují 4 zaměstnanci a třídí odpad do dalších 14 komodit na plasty, papír sklo. Poté se vytríděný odpad slisuje do balíků a připraví se k expedici. Balík se poté sveze do výkupen v Brně, Olomouci nebo do Jablonné nad Orlicí. Závísí na druhu zboží, výkupních cenách. Dále podnik provádí přepravní služby (svoz odpadů pro město), přeprava pro třetí osoby (většinou okolní obce), vytěžení vozidla při zpáteční cestě od zpracovatelů a soz separovaného odpadu na území města Králíky (služba pro město). V současné době se jedná celkem o 55 třídících hnízd na území města. Další činností je pěstební činnost v městských lesích (zalesňování, postřik, ožínání, ochrana kultur proti zvěři, úklid klestů, příprava na odvoz). Úklidové práce pro město jsou další činností. Jedná se většinou o ruční úklid, který nelze dělat strojově a který se provádí v rámci veřejné služby (jedná se o práce v případě, že není vytížení pro zaměstnance na třídící lince, v lese nebo při provozu přepravního prostředku). (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.)

8 Analýza vnějšího a vnitřního prostředí podniku

Dalším krokem je provedení vnější a vnitřní analýzy vybraného podniku EKO Králíky v.o.s. V praktické části budou rozebrány faktory pomocí PEST analýzy, které v současné době ovlivňují sociální podnik. Také bude vytvořena SWOT analýza na základě předchozí analýzy a za pomoci řízeného rozhovoru s majitelem sociálního podniku. Ze SWOT analýzy přímo navážu IFE maticí a EFE maticí vnějšího a vnitřního prostředí.

8.1.1 PEST analýza

Úkolem PEST analýzy je analyzovat makroekonomické prostředí. Název PEST tvoří začáteční písmena čtyř oblastí. Tyto oblasti tvoří základ analýzy z pohledu politického prostředí, ekonomického prostředí, sociálního prostředí a technologického prostředí.

8.1.1.1 Politické prostředí

Mezi politické prostředí lze zařadit dotační politiku. Firma EKO Králíky v.o.s. byla v roce 2013 bez dotací. Byla tedy ztrátová. Později v roce 2014 již dotace dostala, tudíž hospodaření podniku bylo vyrovnané. Ministerstvo životního prostředí vyhlásilo ke dni 15. 6. 2017 prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen AOPK ČR) 58. výzvu pro podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí (dále jen OPŽP) 2014 – 2020. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.)

Sociální podnik EKO Králíky v.o.s. zažádalo o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí, přesněji projektu Třídící linka, prioritní osy 4 – zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží. V rámci dotace Fondu soudružnosti, pod který spadá Operační program Životního prostředí, bylo podniku EKO Králíky v.o.s. poskytnuto 2 839 327 Kč. Z dotace si podnik pořídil svozovou techniku pro převoz odpadů IVECO Trakker AD260T41 včetně hákového nosiče HYVA Lift Titan 20 a dvou kusů kontejnerů. (EKO Králíky, dotace [online])

Dalším operačním programem, kterého se podnik EKO Králíky v.o.s. zúčastnil, byl Evropský sociální fond v ČR - Operační program lidské stroje a zaměstnanost z období 2007-2013. Jedná se o prioritní osu 4.3. - Sociální integrace a rovné prostředí. Oblast podpory 4.3.1. - Podpora sociální integrace a sociálních služeb. Oblastí podpory

jsou osoby, které jsou dlouhodobě nezaměstnané a jsou déle než 1 rok vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR. Hlavním cílem programu je, aby sociální podnik nabízel pracovní místa pro osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením nebo osoby sociálně vyloučené s délkou evidence na UP delší než 12 měsíců. Díky programu jsou vytvořena čtyři nová pracovní místa pro osoby z cílové skupiny. Dále byl zpracován podnikatelský záměr, který zajišťuje budoucí fungování podniku a konkurenceschopnost podniku s naplňováním podstaty sociálního podnikání. Sociální podnik v minulosti tedy úspěšně čerpal dotace a dotace z dalších fondů Evropské Unie představují pro sociální podnik významné příležitosti. (EKO Králíky, dotace [online])

Do politického prostředí řadíme i prostředí legislativní. Jak už bylo zmíněno v teoretické části bakalářské práce, sociální podnikání není v České republice právně ukotveno. Na sociální podnikání je připraven zákon, který se v současné době připomínkuje v paragrafovém znění. Obsahuje také možnosti, zda obce budou či nebudou moci sociálně podnikat. Sociální podnik EKO Králíky spadá pod tento případ, jelikož je založený Městem Králíky. Verze v tomto bodě jsou tři a čeká se, která projdou vládou, a nakonec i parlamentem. (Věcný záměr zákona o sociálním podnikání [online])

Dalším legislativním faktorem, který podnik tohoto typu může přímo ovlivňovat je zákon o veřejných zakázkách, který upravuje podmínky pro přidělování veřejných zakázek. Při rozhovoru s manažerem podniku jsem zjistila, že město Králíky nežadává veřejné zakázky. Důvodem je, že podnik nemá žádné prostředky a technologie.

Sociální podnik ovlivňují i zákony o nakládání s odpady, konkrétně zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanovuje pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životní prostředí, ochrany zdraví člověka a trvale udržitelného zdroje a práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství.

Dále můžeme zmínit zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ke kterému se vztahuje právní forma organizace.

8.1.1.2 Ekonomické prostředí

Ekonomické vlivy hrají rovněž důležitou roli v separaci a třídění odpadů. Společnost je závislá na výkupních cenách. Ceny se domlouvají individuálně

v závislosti na kvalitě druhu a množství zpracované suroviny. Společnost EKO Králíky v.o.s. vytváří zisk, který je min. z 51% investován zpět do dalšího rozvoje společnosti. Cena produktu je určována poptávkou a nabídkou. Cenová politika firmy je taková, že část produkce je za fixní ceny (50%) a část produkce je za momentálně nejvýhodnější výkupní ceny. Mezi ekonomické faktory patří také zabezpečení stálého přísunu odpadu. Společnost EKO Králíky v.o.s. nepocituje vliv sezónnosti, jelikož má tento vliv zajištěn druhotnými činnostmi podniku. Uvádí období s větší produkcí separovaného odpadu o svátcích a sníženou produkcí opadu o prázdninách. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. a rozhovor se zaměstnanci sociálního podniku)

Sociální podnik zaměstnává min. 60% osob z cílové skupiny dlouhodobě nezaměstnaných. V roce 2011 byla průměrná nezaměstnanost v okrese Ústí nad Orlicí 8,4%. V Králíkách, kde se nachází sociální podnik, byla nezaměstnanost ke dni 31. prosince 2012 8,8%. V současné době už se situace nezaměstnanosti v oblasti Králík zlepšila. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.)

K 31. lednu 2017 evidoval Úřad práce České republiky 3 415 nezaměstnaných v okrese Ústí nad Orlicí. Dle statistik Úřadu práce ČR jde o nejnižší lednovou hodnotu za několik posledních let. Přesně se jedná o 1 180 méně nezaměstnaných než v roce 2016. (Vaisová, 2017. online)

8.1.1.3 Sociální prostředí

Otázka životního prostředí je často diskutována v dnešní společnosti. Činností podniku dochází k správnému nakládání s odpady. Předchází se vzniku sládek. Město Králíky se snaží motivovat své obyvatele k třídění opadu. Lidé v současné době dbají více na životní prostředí. Díky ekologickému třídění odpadu už doma se sociálnímu podniku daří držet poplatky pro místní obyvatele na nízké úrovni. Město nemusí platit velké částky za skládky a za dopravu vzniklého odpadu. V rámci činnosti podniku dochází k snižování produkce opadu přepracováním na vhodnou surovinu k dalšímu zpracování. Tento proces zpracování je k životnímu prostředí neutrální. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku)

8.1.1.4 Technologické prostředí

Moderní techniku a nové vybavení má sociální podnik v současné situaci dobře zajištěno. Sociálnímu podniku se podařilo vybudovat provozně/technicky stabilizovanou firmu. Podnik vlastní technologické zařízení (separační linku a lis), dále přepravní prostředky a mobilní buňky pro pracoviště sběrného dvora. V případě potřeby bude k dispozici k zapůjčení technika a zařízení mateřské firmy (traktor, nářadí, vybavení, provádění oprav...). Sociální podnik může tedy využívat techniku a technické zařízení mateřské společnosti, aniž by si musel pořizovat vlastní. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. – předpoklady pro provoz výroby, služby)

8.1.1.5 Shrnutí PEST analýzy

Pomocí PEST analýzy byly identifikovány různé příležitosti a hrozby s dopadem na sociální podnik EKO Králíky v.o.s. Velkou příležitostí pro podnik je dotační politika z evropských fondů. Sociální podnik v minulosti úspěšně čerpal z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu. Tyto a budoucí žádané dotace představují pro sociální podnik významné příležitosti.

Hrozbu můžeme shledávat v tom, že sociální podnikání není v České republice stále právně ukotveno. Na sociální podnikání je pouze věcný záměr zákona o sociálním podnikání, který obsahuje možnosti, zda obce budou či nebudou moci sociálně podnikat. Velkou příležitostí je i oblast podnikání. Jedná se o sociální podnik, který zaměstnává min. 60% osob z cílové skupiny dlouhodobě nezaměstnaných. V oblasti Králík se sice míra nezaměstnanosti v posledních letech zlepšila, ale stále se jedná o velký počet nezaměstnaných obyvatel. V roce 2012 byl podíl nezaměstnaných 8,8%. Rok 2016 byl lepším. Podíl nezaměstnaných osob byl 4,57 %. (Český statistický úřad, Králíky, [online])

Dalším významnou roli můžeme nelézt v současném trendu třídění odpadů. Lidé více dbají na třídění odpadů. Sociálnímu podniku se daří držet poplatky pro místní obyvatele na nízké úrovni, což je výhodné pro zainteresované strany. Poslední příležitostí identifikovanou v PEST analýze je dobré technické zázemí díky mateřské společnosti Služby města Králíky. (EKO Králíky [online])

8.1.2 SWOT analýza sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.

Neopomenutelnou součástí bakalářské práce je vytvoření SWOT analýzy na základě řízeného rozhovoru s manažerem sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. a ostatními zaměstnanci, interními dokumenty podniku a na základě PEST analýzy a všech zjištěných informací o podniku. Konkrétně provedu první krok SWOT analýzy, a to vypracování tabulky SWOT. Do tabulky dosadím poznatky, jaké jsou silné stránky podniku, slabé stránky podniku, hrozby a příležitosti a dále budou rozebrány podrobněji.

Tabulka 3 SWOT analýza sociálního podniku EKO Králíky v.o.s.

	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
Vnitřní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce a podpora Úřadu práce Králíky - Podpora Města Králíky - Vzájemná podpora mezi společnostmi Služby města Králíky a Město Králíky - Zkušený podnikatelský tým - Vhodné skladovací a výrobní prostory - Dobré obchodní kontakty na zpracovatele - Zastupitelnost zaměstnanců - Vyřešen problém sezónnosti prodeje - Finanční stabilita 	<ul style="list-style-type: none"> - Riziko při práci s cílovou skupinou – zaměstnancům mohou chybět pracovní návyky - Nesehraný pracovní tým - Podnik funguje krátkou dobu - Nedostačující webová prezentace - Právní forma v.o.s. – veřejně obchodní společnost
	Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
Vnější prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Geografická poloha – vysoká nezaměstnanost - Dlouhodobá a stabilní poptávka - Zájem o třídění a separaci odpadu - Rozvíjející se tuzemský trh - Rozvíjející se ekologické vědomí – trendy třídění odpadu - Zavedení doplňkových služeb, rozšíření činnosti - Využívání zdrojů obce, rozvoj obce 	<ul style="list-style-type: none"> - Expanze nové konkurence - Inflace - Zákon o sociálním podnikání - Sociální podnikání je těžce uchopitelné pro veřejnost - Sociální podnik může být ovlivněn politickými a osobními názory zastupitelů při řízení

Zdroj: Autor

8.1.2.1 Silné stránky

Mezi silné stránky sociálního podniku patří výhodná poloha podniku. Pokud jde o postavení na trhu, vede si podnik velmi dobře. Podniku se daří obsadit takřka 100% výkupního trhu separovaného odpadu. Jedná se o oblast Králík a nejbližšího okolí zejména k polským hranicím. V současné době se nevyskytuje v geografické oblasti téměř žádná konkurence. Společnost EKO Králíky v.o.s. vytváří zisk, který je min. z 51% investován zpět do dalšího rozvoje společnosti. Rozdělení zisku je konzultováno se zaměstnanci, kteří spadají pod cílovou skupinou společnosti. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. a rozhovor se zaměstnanci sociálního podniku, subjektivní analýza)

Co se týká odbornosti zaměstnanců, tak manažer sociálního podniku má dlouholeté zkušenosti v oblasti sběru a zpracování separovaného odpadu. Dále tak i kontakty a zkušenosti se samotným prodejem. V sociálním podniku zastává pozici jednatele firmy, komunikuje s místní samosprávou města Králíky a s Úřadem práce. Manažer podniku také pořádá a realizuje výběrová řízení zaměstnanců z cílových skupin a je zodpovědný za jejich výběr. Tyto osoby poté zaměstnává a zaučuje. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku, subjektivní analýza)

Zaměstnanci podniku jsou vzájemně zastupitelní a jeden zaměstnanec je schopen vykonávat více profesí. V praxi to znamená, že jeden pověřený zaměstnanec může zastoupit vedoucího nebo řidiče v době jeho nepřítomnosti. Dále se podnik snaží motivovat své zaměstnance cílenou pochvalou, motivačními pohovory a také účastí zaměstnanců na tzv. příběhu firmy. Podnik také část zisku investuje do vzdělávání a osobního rozvoje zaměstnanců formou kurzů prodejních a pracovních dovedností. V podniku je také nastaven systém týdenních osobních rozhovorů zaměstnanců cílové skupiny s manažerem sociálního podniku. Tyto rozhovory slouží k zhodnocení minulého týdnu a jsou stanovovány úkoly na další týden. Z těchto schůzek jsou pořizeny písemné zápisy. Tyto rozhovory mají především motivační charakter pro osoby z cílové skupiny. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku, subjektivní analýza)

Pro zaměstnance je k dispozici zázemí mateřské firmy Služby města Králíky. Jedná se o šatny, sociální zařízení, odpočinkové a školící místnosti. Na pracovišti sběrného dvora je pro zaměstnance k dispozici mobilní buňka. Podnik také pořídil

zařízení z dotace Operačního programu Životního prostředí svozovou techniku pro převoz odpadů včetně hákového nosiče a dvou kusů kontejnerů. Činností podniku dochází k zásadnímu snižování produkce odpadu. Odpad se přepracovává na surovinu, která je vhodná k dalšímu zpracování. Dále i pěstební péče, kterou podnik provádí, napomáhá ke zlepšení životního prostředí v regionu. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku, subjektivní analýza)

Sociální podnik dále využívá provozní část již vybaveného areálu mateřské firmy. Tímto se značně snižují některé náklady na provoz, jako jsou např. provozní služby a ostraha areálu. Některé činnosti lze také provádět společně pro oba podniky. Jedná se například o bezpečnostní školení a společnou účetní. Na podnik má vliv také inflace, což znamená všeobecný růst cenové hladiny v čase. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku, subjektivní analýza)

Sociální podnik pořádá společné akce s městem na podporu sběrného separovaného odpadu. Snaží se tento problém osvětit pomocí letáků, nástěnek a článků v místním tisku. Pořádají se motivační akce ve sběrném dvoře, kdy se snaží obyvatelé města motivovat k třídění odpadu drobnými odměnami. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku, subjektivní analýza)

Silnou stránkou podniku je i postavení na trhu vůči odběratelům. V roce 2014 zaznamenala společnost bod zvratu, jelikož v roce 2013 byla společnost bez dotace a její hospodaření bylo ztrátové. V roce 2014 došlo k vyrovnání hospodaření díky dotace. V roce 2014 byly fixní náklady 1,526 mil. Kč, tržby 2,310 mil. Kč a variabilní náklady 0,780 mil. Kč. Po výpočtech je nákladový koeficient 0,997 a bod zvratu nastává, když se koeficient dostane pod 1. Pro sociální podnik EKO Králíky v.o.s. byl rok 2014 bodem zvratu. V roce 2015 byl koeficient nákladovosti 0,77. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. a rozhovor se zaměstnanci sociálního podniku)

Sociální podnik má ošetřen i vliv sezónnosti. V případě nedostatku činností na třídící lince je pro zaměstnance zajištěna pěstební činnost nebo úklidové práce ve městě. Svoz odpadů do sběrných dvorů a jejich odvoz ke zpracovateli, je zajištěn vlastním dopravním prostředkem. Tento způsob je ekonomický a zatím spolehlivý pro podnik. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku, subjektivní analýza)

8.1.2.2 Slabé stránky

Slabou stránku sociálního podniku EKO v.o.s. je krátká historie. Podnik funguje od roku 2013. Existuje zde i riziko při práci s cílovou skupinou dlouhodobě nezaměstnaných. Rizikem může být ztráta pracovních návyků, málo pracovních zkušeností, malá sebedůvěra.

Dalším rizikem může být právní forma v.o.s. – veřejně obchodní společnost. Veřejně obchodní společnost nemůže řídit jedna osoba. Společníci, kteří rozhodují o chodu firmy musí být minimálně dva. Při zakládání společnost nepotřebovala vstupní kapitál a samotné založení je jednodušší oproti jiným právním formám, ale velkou nevýhodou a slabou stránkou je, že ve veřejně obchodní společnosti oba společníci ručí dluhy firmy celým svým majetkem společně a nerozdílně. Spoluvlastník podniku může tedy přijít o všechno co vlastní. (Zákon č. 90, § 95-117)

8.1.2.3 Hrozby

Cena produktu je určována poptávkou a nabídkou. Cenová politika firmy je taková, že část produkce je za fixní ceny (50%) a část produkce je za momentálně nejvýhodnější výkupní ceny. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. a rozhovor se zaměstnanci sociálního podniku, subjektivní analýza)

Sociální podnikání může být těžce uchopitelné a nejednotně přijímáno občany. Ve společnosti se můžeme setkat s názory, které zpochybňují přínosnost sociálních podniků i opačných extrémů, které v sociálních podnicích vidí řešení všech problémů. (Vyskočil, 2014, s. 2)

V současné době je zveřejněn věcný záměr zákona o sociálním podnikání. Obsahuje také možnost, zda obce budou či nebudou moci sociálně podnikat. Verzí v tomto bodu je víc a čeká se na vyjádření vlády a poté i parlamentu. Tento fakt může být potenciální hrozbou pro podnik do budoucna.

Další hrozbou pro sociální podnik může být expanze nové konkurence ve stejné oblasti podnikání. Sociální podnik může být ovlivněn politickými a osobními názory zastupitelů při řízení sociálního podniku. Politické a osobní názory zastupitelů mohou mít dopad na celý sociální podnik.

8.1.2.4 Příležitosti

Sociální podnik EKO Králíky v.o.s. rozlišuje několik typů zákazníků. Prvními z nich jsou občané města Králíky. U této skupiny je zvyšováno ekologické vědomí a snižuje se podíl směsného odpadu. Další skupinou je samotné Město Králíky, které zvyšuje prestiž sociálního podniku v očích veřejnosti. Pro okolní obce podnik řeší problém se zajišťováním svozu separovaného odpadu. Další příležitostí může být zavedení doplňkových služeb, dlouhodobá a stabilní poptávka po kvalitních surovinách a zájem o kvalitní třídění. (Podnikatelský plán sociálního podniku EKO Králíky v.o.s., rozhovor se zaměstnanci podniku, subjektivní analýza)

8.1.2.5 Shrnutí SWOT analýzy

Byla provedena SWOT analýza sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. SWOT analýza byla vypracována na základě subjektivního posouzení podniku, řízeného rozhovoru se zaměstnanci podniku a studiem interní dokumentace sociálního podniku. SWOT analýza není kolektivní, jde především o subjektivní hodnocení jednotlivých faktorů. SWOT analýza je přínosnější, když je kolektivní shoda na prioritách v jednotlivých kvadrantech. Tato analýza shrnuje vnitřní slabé stránky podniku a jeho vnější hrozby a příležitosti.

Ze SWOT analýzy vyplívají následující závěry. Sociální podnik EKO Králíky v.o.s. má mnohé silné stránky, jejichž posílením by se v budoucnu mělo zlepšovat a posilovat postavení na trhu. Výhodou podniku EKO Králíky jsou dlouholeté zkušenosti se svozem, tříděním, lisováním i prodejem separovaného odpadu. Dále má podnik velmi dobré obchodní kontakty. Podnik může těžit z mnohaletých podnikatelských zkušeností členů realizačního týmu. Podpora města Králíky a dceřiné firmy Služby města Králíky je také velkou výhodou.

8.1.3 IFE matice (IFE matrix) a EFE matice

Následující tabulka znázorňuje IFE matici, která navazuje přímo na SWOT analýzu. Z vnitřních faktorů sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. jsem si vybrala 5 silných stránek (S) a 5 slabých stránek (W). Každému faktoru jsem přiřadila váhu a body a jejich násobkem vážený poměr. Součet všech vážených poměrů určil celkový vážený poměr.

Tabulka 4 Matice IFE EKO Králíky v.o.s.

S/W	Popis	Váha	Body	Celkem
S1	Zkušenosti se svozem, tříděním, lisováním a prodejem separovaného odpadu	0,14	4	0,56
S2	Dobré obchodní kontakty na zpracovatele	0,09	4	0,36
S3	Zajištěn dlouhodobý stabilní rozvoj suroviny	0,11	3	0,33
S4	Zkušený podnikatelský tým	0,07	3	0,21
S5	Vzájemná podpora mezi společnostmi Služby města Králíky a Město Králíky	0,08	3	0,24
W1	Riziko při práci s cílovou skupinou	0,14	1	0,14
W2	Nesehraný pracovní tým	0,08	2	0,16
W3	Podnik funguje krátkou dobu	0,12	2	0,24
W4	Nedostačující webová prezentace	0,08	2	0,16
W5	Nedůvěra veřejnosti k sociálnímu projektu	0,09	2	0,18
				2,58

Zdroj: autor

Následující tabulka znázorňuje EFE matici, která navazuje přímo na SWOT analýzu. Z vnějších faktorů sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. jsem si vybrala 5 příležitostí (O) a 5 hrozeb (T). Každému faktoru jsem přiřadila váhu a body a jejich násobkem vážený poměr. Součet všech vážených poměrů určil celkový vážený poměr. Tabulku jsem sestavovala na základě vlastních zkušeností a rozhovoru s majitelem sociálního podniku.

Tabulka 5 Tabulka 3 Matice EFE EKO Králíky v.o.s.

O/T	Popis	Váha	Body	Celkem
O1	Geografická poloha – vysoká nezaměstnanost	0,13	4	0,52
O2	Dlouhodobá a stabilní poptávka	0,11	4	0,44
O3	Zájem o třídění a separaci odpadu	0,12	3	0,36
O4	Rozvíjející se tuzemský trh	0,10	3	0,30
O5	Rozvíjející se ekologické vědomí – trendy třídění odpadu	0,05	3	0,15
T1	Expanze nové konkurence	0,15	2	0,30
T2	Inflace	0,10	1	0,10
T3	Zákon o sociálním podnikání	0,12	2	0,24
T4	Sociální podnikání je těžce uchopitelné pro veřejnost	0,05	1	0,05
W5	Sociální podnik může být ovlivňován politickými a osobními názory zastupitelů	0,07	1	0,07
				2,53

Zdroj: autor

8.1.3.1.1 Shrnutí matice IFE a matice EFE

Je nutné podotknout, že matici IFE a EFE jsem sestavovala na základě vlastních zkušeností a rozhovoru s majitelem sociálního podniku. Výsledky obou matic vyšly průměrně. Výsledek matice IFE je hraniční hodnota 2,58. Tato hodnota značí průměrnou reakci podniku na faktory vnitřního prostředí. Je nutno zmínit, že matice IFE je pouze subjektivní analýzou. Z výsledku analýzy matice EFE, lze říci, že podnikový management sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. je schopen průměrně reagovat na využití vhodných příležitostí a eliminaci ohrožení vnějšího okolí.

9 Diskuse

V rámci provedených analýz se nyní pokusím shrnout jejich výsledky. Bakalářská práce se zabývá sociálními podniky, které jsou založené obcí. Cílem práce je zjistit výhody a nevýhody sociálního podniku založeného obcí. Vybraným subjektem je sociálním podnik EKO Králíky v.o.s., na kterém popíši výhody a nevýhody sociálního podniku založeného obcí. Díky teoretickým poznatkům a provedením analýz a rozhovoru s manažerem a zaměstnanci podniku jsem dokázala vytvořit ucelený přehled o vnitřních a vnějších informacích sociálního podniku, ze kterých vyplynul i cíl práce.

Při aplikování PEST analýzy jsem identifikovala příležitosti i hrozby, které mají dopad na sociální podnik. Největší příležitostí pro sociální podnik jsem identifikovala dotační politiku, naopak hrozbu jsem shledala, že sociální podnikání není v České republice právně ukotveno, existuje pouze věcný záměr zákona, kde existují možnosti, zda obce budou moci sociálně podnikat či ne.

SWOT analýza poukázala na silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby sociálního podniku. Dále jsem navázala na SWOT analýzu a provedla jsem IFE matici a EFE matici.

9.1 Výhody sociálního podniku založeného obcí

Výhodou sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. je řešení místního problému s nezaměstnaností znevýhodněných obyvatel. Sociálním podnikáním zvyšujeme ekonomicky aktivní obyvatele v regionu. Dochází k využívání zdrojů obce.

Dochází také k partnerské spolupráci mezi městem Králíky. Sociální podnik je dceřiným podnikem Služby města Králíky. Pro sociální podnik je tato skutečnost obrovskou výhodou, jelikož využívá provozní část již vybaveného areálu mateřské firmy, a tím snižuje náklady na provoz. Některé činnosti provádí oba podniky společně.

Výhodou je, že společnost EKO v.o.s. má velkou oporu ve svých ovládajících osobách – Město Králíky a Služby města Králíky. Když dojde ke ztrátě v hospodaření, stejným dílem se podělí jak podnik EKO Králíky, tak i ovládající osoby. Další výhodou vyplývající z analýzy je zkvalitnění a zlevnění obecních služeb. Sociálnímu podniku v Králích se daří držet poplatky pro obyvatele na nízké úrovni. Město si neúčtuje velké poplatky za skládky a za dopravu vzniklého odpadu. Výhodou sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. jsou dlouholeté obchodní i marketingové zkušenosti jednatele a manažera

sociálního podniku, který je zároveň majitelem dceřiné firmy Služby města Králíky. Jméno jednatele a manažera je v regionu Králíky zárukou kvality a jistoty. Obec Králíky je menší obec, okrajový region, a proto je velkou výhodou maximální angažovanost manažera firmy. (Podnikatelský plán EKO Králíky v.o.s.) V případě sociálního podnikání v obci Králíky je tato činnost oboustranně přínosná. Na základě analýz se potvrdilo, že v tomto případě profitují obě strany. Sociální podnik EKO Králíky v.o.s. je v současné době ziskový. Jako důkaz o ziskovosti podniku je v přílohách přiložena Účetní závěrka 2016 (příloha č.1).

9.2 Nevýhody sociálního podniku založeného obcí

Značnou nevýhodou je určitá rizikovost při práci s cílovou skupinou. Jedná se pracovní tým s různým stupněm pracovních návyků. Sociální podnik se s tímto vypořádává velmi dobře. Při sestavování SWOT analýzy jsem zjistila, že podnik má jasně zpracované a prodiskutované pracovní náplně zaměstnanců, rozdělení kompetencí, pravidla vnitřní komunikace, komunikace vnitřních cílů. Neshody jsou řešeny v týdenních individuálních poradách, které značně přispívají k rizikům při práci s cílovou skupinou podniku.

Další nevýhodou sociálního podnikání obcí může být plné ovládnutí a vlastnictví podniku obcí. Pokud obec plně vlastní sociální podnik, dostává se při zadávání veřejných zakázek do pozice zadavatele i dodavatele. (P3 - People, Planet, Profit. Když obce sociálně podnikají [online]) Při rozhovoru s manažerem podniku jsem zjistila, že sociální podnik, nedostává veřejné zakázky od města Králíky z důvodu nedostatku technických prostředků. Nicméně obchodní podíl Města Králíky v ovládané osobě činí 50 %.

Sociální podnik, který je založený, obcí, může být určitým způsobem ovlivněn politickými názory a osobními zájmy zastupitelů obce. Tato skutečnost může nastat při rozhodování a podnikatelském záměru, rozdělování zisku nebo při zaměstnávání znevýhodněných osob. Dále i změny ve vedení mohou ovlivňovat podnik (P3 - People, Planet, Profit. Když obce sociálně podnikají [online]).

Závěr

O sociálním podnikání se u nás diskutuje od roku 2000. Od té doby vzniklo v českém prostředí množství publikací. Velký kus práce v osvětě o sociálním podnikání udělala TESSEA ČR, z.s. V současné době je připraven zákon o sociálním podnikání, jedná se tak o nový fenomén rychle vyvíjející se a různé publikace se snaží reagovat na změny, které zákon o sociálním podnikání přinese. Bakalářskou prací chci sociální podnikání obcí podpořit a upozornit na nedostatky, které současná situace přináší.

Problematikou sociálního podnikání se zabývám v teoretické části, kde je popsáno, jaké je místo sociálních podniků v národním hospodářství. Popisují také vývoj sociální ekonomiky a sociálního podnikání v Evropě, USA a v České republice. Teoretická část pokračuje charakteristikou sociálního podnikání a sociálních podniků s důrazem na sociální podniky založené obcí. Především jsou popsány znaky sociálního podniku založeného obcí a dále právní formy sociálních podniků a možnosti právních forem. Existuje několik možností právních forem sociálního podniku, z nichž si mohou obce vybrat. Zmíněny jsou současně dostupné způsoby financování sociálních podniků. Legislativní podmínky jsou upraveny v zákoně, který doposud nebyl schválen.

V praktické části práce zkoumám vnější a vnitřní prostředí sociálního podniku pomocí PEST analýzy, SWOT analýzy a matice EFE a IFE. Analýza vnějšího a vnitřního prostředí napomohla k stanovení hlavního cíle práce a to: Zjistit výhody a nevýhody sociálního podniku založeného obcí. Výhody a nevýhody popisují v závěru bakalářské práce v diskusi nad výsledky analýz.

Sociální podnik EKO Králíky v.o.s. byl založen v roce 2012. Jedná se o dceřinou společnost města Králíky a Služeb města Králíky s.r.o. Sociální podnik se zaměřuje na třídění separovaných odpadů a snížení podílů odpadů ukládaných na skládky. S vyříděnými surovinami obchodují jako samostatný podnik podle aktuální poptávky a nabídky na trhu práce. Jak bylo uvedeno v Diskusi mezi nevýhody sociálního podniku obce patří rizikovost při práci s cílovou skupinou a určité ovlivnění politickými názory a osobními zájmy zastupitelů obce. Výhodou sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. je řešení místního problému s nezaměstnaností znevýhodněných obyvatel. Sociálním podnikáním obec zvyšuje ekonomicky aktivní obyvatele v regionu. Sociální podnik v Králíkách má výhodu ve svých ovládajících osobách, kterými jsou město Králíky a Služby města Králíky. Dále dochází ke zkvalitňování a zlevnění obecních služeb díky

sociálnímu podnikání v obci. Sociální podnik EKO Králíky těží i z dlouholeté obchodní i marketingové zkušenosti manažera sociálního podniku.

Sociální podnik EKO Králíky v.o.s. vznikl díky odvaze a nadšení zakladatelů. Vznik a zřízení sociálního podniku EKO Králíky v.o.s. může být příkladem dobré praxe sociálního podnikání obcí pro jiné obce. V současné době se jedná o prosperující sociální podnik. Základem úspěchu při zakládání sociálního podniku obcí je skladba profesionálního týmu, složeného z odborníků přicházejících z podnikatelského prostředí a zároveň z prostředí zaměřeného na práci s cílovou skupinou dlouhodobě nezaměstnaných. Důležité je, aby v odborném týmu nechyběla osoba, která patří k vedení obce a zná dobře místní prostředí.

Sociálních podniků zřízených obcí není mnoho. Při psaní práce jsem zjistila, že neexistuje žádná databáze o obecních sociálních podnicích. Sociální podnikání obcí je důležitou součástí rozvoje obce. Obec může aktivně využívat své zdroje. Často to bez angažovaných starostů a podnikatelů nejde. Starostové obcí nevědí, jak využít potenciální zdroje a potřeby obce. Se starosty obcí by se mělo pracovat. Nemělo by se čekat jen na krajskou iniciativu, ale jedná se i o odpovědnost příslušných ministerstev. Jsou velká očekávání, že zákon o sociálním podnikání přinese zřízení Rady vlády pro sociální podniky. Úkolem Rady vlády pak jistě bude provádění osvěty problematiky sociálního podnikání obcí mezi starosty.

V ideálním případě je možné, že výsledky zjištěné touto kvalifikační prací mohou být motivací pro představitele obcí a jejich občany, aby nacházeli odvahu sociální podniky zakládat.

Použitá literatura

1. AGENTURA PRO SOCIÁLNÍ ZAČLENOVÁNÍ. Příručka pro obce. Podpora sociálního začleňování. *Socialni-zaclenovani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: http://www.socialni-zaclenovani.cz/04%20-%20Zamestnanost/04_03.pdf
2. BEDNÁRIKOVÁ, Daniela a Petra FRANCOVÁ. 2011. Studie infrastruktury sociální ekonomiky v ČR – plná verze. Praha: Nová ekonomika, o.p.s. ISBN 978-80-260-0934-4
3. ČESKÁ SPOŘITELNA. Sociální bankovníctví. *Csas.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/socialni-bankovnictvi>
4. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/podpory-zamestnanosti/2775-nastroje-aktivni-politiky-zamestnanosti>
5. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/podpory-zamestnanosti/2775-nastroje-aktivni-politiky-zamestnanosti>
6. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Indikátory. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/indikatory>
7. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Adresář sociálních podniků. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/adresar-socialnich-podniku>

8. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. OP PGRLF. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/stat/2771-socialni-zemedelstvi-pgrlf>
9. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. OP Zaměstnanost. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/stat/2773-op-zamestnanost>
10. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Projekt MPSV. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/9-uncategorised/2779-podpora-mpsv-2>
11. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Stabilizační grant pro sociální podniky. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/soukromy-sektor/2580-csob>
12. ČESKÉ SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Soukromý sektor. *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/soukromy-sektor>
13. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Králíky. *czso.cz* [online]. ©2017 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/kraliky-98aohxcgpp>
14. DOBROZEMSKÝ, Jiří. 2017. Obec jako zřizovatel a zakladatel právnických osob. *UNES*. č. 12, s. 2-3.
15. DOHNALOVÁ, Marie. a kol. 2009. Sociální ekonomika – vybrané otázky. 1. vyd. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. ISBN 978-80-7416-052-3

16. DOHNALOVÁ, Marie a Martin POTŮČEK. 2009. Podpora sociální ekonomice. [online] Praha: Centrum pro sociální a ekonomické strategie Fakulty sociálních věd a Fakulta humanitních studií Karlova univerzita v Praze [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: https://ceses.cuni.cz/CESES-307-version1-090602_SI_SE.pdf
17. DOHNALOVÁ, Marie. 2014. Třetí sektor: sociální ekonomika nebo občanská společnost? In: *researchgate.net* [online] 12. května 2014 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/228688477_Treti_sektor_socialni_ekonomika_nebo_obcanska_spolecnost
18. DOHNALOVÁ, M., L. DEVEROVÁ a R. ŠLOUFOVÁ. 2012. Sociální ekonomika, sociální podnikání. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-269-3
19. DOHNALOVÁ, M., L. PRŮŠA, et. al. 2011. Sociální ekonomika. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-573-1
20. DOLINA, Petr. 2010. Manuál pro přežití sociálního podnikatele. Praha: Svaz českých a moravských výrobních družstev
21. DOTACE EU. Výzva č. 64. Sociální podnikání - integrované projekty IPRÚ. *Dotaceeu.cz* [online]. ©2012 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy/Vyzva-c-64-Socialni-podnikani-integrovane-projekty-IPRU>
22. EKO KRÁLÍKY. Dotace. *Ekokraliky.cz* [online]. ©2016 [cit. 2018-25-03]. Dostupné z: <http://www.ekokraliky.cz/esf.html>
23. EKO KRÁLÍKY. . *Ekokraliky.cz* [online]. ©2016 [cit. 2018-25-03]. Dostupné z: <http://www.ekokraliky.cz/>
24. EPIC. Nedatováno. Obecné sociálne podniky – Katalóg podnikateľských príležitostí. *Epic-org.eu* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z:

<http://www.epic-org.eu/socialne-podniky/podpora-obecných-socialných-podnikov-zalozených-za-ucelom-zvysenia-zamestnanosti-ludi-znevýhodnených-na-trhu-prace/obecne-socialne-podniky-katalog-podnikatelských-prilezitosti/>

25. EPIC. Nedatováno. Podpora obecných podniků založených za účelem zvýšení: zaměstnanosti lidí znevýhodněných na trhu práce. *Epicorg.eu* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.epic-org.eu/socialne-podniky/podpora-obecných-socialných-podnikov-zalozených-za-ucelom-zvysenia-zamestnanosti-ludi-znevýhodnených-na-trhu-prace/obecne-socialne-podniky-katalog-podnikatelských-prilezitosti/>
26. ESFČR. Výzva pro překládání grantových projektů OP LZZ „Sociální ekonomika“. *Esfer.cz* [online] [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.esfer.cz/documents/21802/768837/Text+výzvy+č.+30++%281%29/4064b30f-bb45-4b93-b260-ff8b3388d226>
27. EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND. Operační program zaměstnanost. Výzva pro předkládání ESFČR. *Esfer.cz* [online]. © 2018 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.esfer.cz/documents/21802/3435234/Výzva+č.+043+OPZ.pdf/16f66d3d-94ff-4887-bde7-c449ef0295db>
28. FRANCOVÁ, Petra. 2017. The Social Economy Thematic Network Project – Background Paper for the peer review of 8-9 May 2017 Prague.
29. FRANCOVÁ, Petra. 2017. Zákon o sociálním podnikání. In: *Ceske-socialni-podnikani.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-24-03]. Dostupné z: <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/clanky/2847-zakon-o-socialnim-podnikani>
30. HAKEN, Roman. 2005. Třetí sektor. In: Definice neziskového sektoru. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru. ISBN 80-239-4057-0

31. HUNČOVÁ, Magdalena. 2008. Koncept sociální a solidární ekonomiky, model sociálního podniku a sociální firmy
32. HYÁNEK, V., S. ŠKARABELOVÁ, M. ŘEŽUCHOVÁ. 2005. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru
33. KURKOVÁ, Gabriela Petra FRANCOVÁ. 2012. Manuál: Jak založit sociální podnik. Praha: P3- People, Planet, Profit.
34. LEDECKÝ, V., M. BEDNÁROVÁ, L. VÁGNEROVÁ, I. HOLEČKO, S. LEDECKÝ. 2014. Manuál pro starostov a dobrovolníků o zakladání obecných podnikov. Žilina: Program šcajčiarско-slovenske spolupráce.
35. MANAGMENT MANIA, IFE matice (IFE Matrix) *Managmentmania.com* [online] © 2011-2016 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/ife-matice>
36. MEPCO, s.r.o., 2014. Podpora zaměstnanosti na místní úrovni: Příručka pro obce a města. Praha: MEPCO, s.r.o. [online] [cit. 2018-02-03]. Dostupný také z: http://www.mepco.cz/wp-content/uploads/2014/01/Podpora-zamestnanosti-na-mistni-urovni_2014.pdf
37. MÉSZÁROS, Peter. a kol. 2008. Sociální podnikání 10 úspěšných příkladů z Evropy. Praha: Nový Prostor. ISBN 978-80-903990-1-3.
38. MPSV. Operační program Zaměstnanost 2014 – 2020. *Mpsv.cz* [online] [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/19032>
39. SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČESKÉ REPUBLIKY. Sociální podnikání má být pro obce příležitostí, ne přítěží. *Smscr.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-02-11]. Dostupné z: <https://www.smscr.cz/cz/62-aktuality/1253-socialni-podnikani-ma-byt-pro-obce-prilezitosti-ne-pritezi>

40. SKOVAJSA, Marek. 2010. Občanský sektor. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-681-0
41. SLAVÍK, Jakub. 2014. Marketing a strategické řízení ve veřejných službách. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4819-1
42. KOŠTAN, PAVEL., O. ŠULEŘ. 2002. Firemní strategie plánování a realizace. 1. vyd. Praha: Computer Press. ISBN 80-7226-657-8
43. P3 – PEOPLE, PLANET, PROFIT, 2015. Vyhodnocení dotazníkového šetření sociálních podniků ČR. [online] [cit. 2018-25-03]. Dostupné z: http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/media/com_form2content/documents/c1/a1420/f239/Socialni_podniky_setreni_2015.pdf
44. P3 – People, Planet, Profit. 2014. Když obce sociálně podnikají. In: *Platforma Rozvoje NNO* [online] 2014 [cit. 2018-25-03]. Dostupné z: <http://platformanno.weebly.com/sociaacutelniacutepodnikaacuteniacute.html>
45. Pardubický kraj. Probíhající dotace. *Pardubickykraj.cz* [online] 2011 [cit. 2018-25-03]. Dostupné z: <http://platformanno.weebly.com/sociaacutelniacutepodnikaacuteniacute.html>
46. Pracovní skupina pro tvorbu věcného záměru: Věcný záměr zákona o sociálním podnikání. (2016). [online]. Dostupné 24. 10. 2016 z: <http://www.komora-socialnich-podniku.cz/socialni-podnikani/navrh-zakona-o-socialnim-podnikani/>
47. TESSEA – Tematická síť pro ekonomiku. Definice a principy sociálního podniku. *Tessea.cz NNO* [online] 2018 [cit. 2018-25-03]. Dostupné z: <http://www.tessea.cz/tessea-o-nas/definice-a-principy-socialniho-podnikani>

48. SVOBODA, E., BITTNER, L. a SVOBODA, P. 2006. Moderní přístupy v řízení podniků v novém podnikatelském prostředí. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, ISBN 80-86946-12-6.
49. VAISOVÁ, Tereza. 2017. Nezaměstnanost v lednu stoupla, sehnat práci ale není problém. *Orlickydenik.cz* [online]. ©2018 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: https://orlicky.denik.cz/zpravy_region/nezamestnanost-v-lednu-stoupla-sehnat-praci-ale-neni-problem-20170216.html
50. VEBER J. a KOL. 2009. Management – Základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. 2. vyd. Praha: Management Press,. ISBN 978-80- 7261-200-0.
51. VINKLERHOFEROVÁ, Markéta. 2017. Podpora sociálního podnikání pokračuje. In: *České-socialni-podnikani.cz* [online]. 1. ledna 2017 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z:
52. VYSKOČIL, Marek. 2014. Podklad pro koncepci politiky vlády vůči NNO do roku 2020: Sociální podnikání. In: *Vláda České republiky* [online] 2014 [cit. 2018-25-03]. Dostupné z: www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/.../studie_vyskocil_pro_web.pdf
53. Výroční zpráva TESSEA ČR, z.s. 2016. [online] 2016 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: http://www.tessea.cz/images/pdf/vyrocní_zprava_tessea_2016_final.pdf
54. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 39, s. 5388-5419. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>. ISSN 1211-1244

55. Zákon č. 90. ze dne 25. ledna 2012 o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). In: *Sbírka zákonů ČR*. Částka č. 34, s. 1370-1488. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>.
ISSN 1211-1244

Seznam tabulek, obrázků a příloh

Seznam tabulek

Tabulka 1 Tabulka principů sociálního podniku	20
Tabulka 2 Právní forma sociálního podniku – porovnávací tabulka.	27
Tabulka 3 SWOT analýza sociálního podniku EKO Králíky v.o.s	43
Tabulka 4 Matice IFE EKO Králíky v.o.s.	48
Tabulka 5 Tabulka 3 Matice EFE EKO Králíky v.o.s.	49

Seznam obrázků

Obrázek 1 Společnost jako veřejný sektor (stát), jako soukromý sektor (trh) a jako sociální ekonomika (třetí sektor)	8
Obrázek 2 Třetí sektor tzv. trojúhelníku blahobytu	9
Obrázek 3 Rozložení sociálních podniků v rámci České].....	17

Seznam příloh

Příloha 1 Informovaný souhlas o uvedení názvu společnosti a informací o společnosti v bakalářské práci.....	64
Příloha 2 Účetní závěrka 2016 sociální podnik EKO Králíky v.o.s.	65

Přílohy

Příloha 1 Informovaný souhlas o uvedení názvu společnosti a informací o společnosti v bakalářské práci

INFORMOVANÝ SOUHLAS O UVEDENÍ NÁZVU SPOLEČNOSTI A INFORMACÍ O SPOLEČNOSTI V BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Bakalářská práce na téma:

Sociální podnik založený obcí

Výzkum probíhá pro účely zpracování bakalářské práce vedené na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, na katedře Křesťanské sociální práce. Bakalářská práce je psána na oboru Charitativní a sociální práce Lucii Pěničkovou.

Souhlasím s explicitním použitím názvu společnosti EKO Králíky, v.o.s. a informací o společnosti EKO Králíky, v.o.s. pro zpracování bakalářské práce

Lucie Pěničková

Podpis: *Lucie Pěničková*

Podle zákona 101/2000 sbírky o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších předpisů uděluji souhlas s účastí v uvedeném výzkumném projektu a s poskytnutím výzkumného materiálu.

V *Králíkách* dne *16.2.2018* Podpis: *[Signature]*

STŘEDNÍ PRÁVNÍ KANCELÁŘ
Kancelář pro právní záležitosti
Tel.: 724 892 007 (1)

Příloha 2 Účetní závěrka 2016 sociální podnik EKO Králíky v.o.s.

Rozvaha podle Přílohy č. 1
vyhlášky č. 500/2002 Sb.

ROZVAHA v plném rozsahu

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

EKO Králíky v.o.s.

Účetní jednotka doručí
účetní závěrku současně
s doručením daňového přiznání
za daň z příjmů

ke dni **31.12.2016**
(v celých tisících Kč)

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Růžová 462
Králíky
561 69

1 x příslušnému finančnímu
úřadu

Rok	Měsíc	IČ
2016		28860870

Označení a	AKTIVA b	čís. řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM Součet A. až D.	1	743	-112	631	656
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2				
B.	Dlouhodobý majetek Součet B.I. až B.III.	3	588	-112	476	535
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek Součet I.1. až I.5.	4				
B.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	5				
B.I.2.	Ocenitelná práva	6				
B.I.2.1.	Software	7				
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva	8				
B.I.3.	Goodwill	9				
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10				
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dl. nehmotný majetek a nedokončený dl. nehmotný majetek	11				
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12				
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13				
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek Součet II.1. až II.5.	14	588	-112	476	535
B.II.1.	Pozemky a stavby	15				
B.II.1.1.	Pozemky	16				
B.II.1.2.	Stavby	17				
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	588	-112	476	535
B.II.3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19				
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20				
B.II.4.1.	Pěsttecké celky trvalých porostů	21				
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22				
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23				
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dl. hmotný majetek a nedokončený dl. hmotný majetek	24				
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25				
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26				
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek Součet III.1. až III.7.	27				
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	28				
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	29				
B.III.3.	Podíly - podstatný vliv	30				

Označení a	AKTIVA b	Čís. řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv	31				
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32				
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33				
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	34				
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	35				
B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36				
C.	Oběžná aktiva Součet C.I. až C.IV.	37	153		153	119
C.I.	Zásoby Součet I.1. až I.5.	38				
C.I.1.	Materiál	39				
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	40				
C.I.3.	Výrobky a zboží	41				
C.I.3.1.	Výrobky	42				
C.I.3.2.	Zboží	43				
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	44				
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	45				
C.II.	Pohledávky Součet II.1. až II.2.	46	70		70	99
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	47				-5
C.II.1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	48				
C.II.1.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	49				
C.II.1.3.	Pohledávky - podstatný vliv	50				
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka	51				
C.II.1.5.	Pohledávky - ostatní	52				-5
C.II.1.5.1.	Pohledávky za společnosti	53				
C.II.1.5.2.	Dlouhodobě poskytnuté zálohy	54				
C.II.1.5.3.	Dohadné účty aktivní	55				
C.II.1.5.4.	Jiné pohledávky	56				-5
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	57	70		70	104
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	58	61		61	94
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	59				
C.II.2.3.	Pohledávky - podstatný vliv	60				
C.II.2.4.	Pohledávky - ostatní	61	9		9	10
C.II.2.4.1.	Pohledávky za společnosti	62				
C.II.2.4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	63				
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky	64	9		9	10
C.II.2.4.4.	Krátkodobě poskytnuté zálohy	65				
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní	66				
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky	67				

Označení a	AKTIVA b	Čís. řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C. III.	Krátkodobý finanční majetek Součet III.1. až III.2.	68				
C. III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	69				
C. III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	70				
C. IV.	Peněžní prostředky Součet IV.1. až IV.2.	71	83		83	20
C. IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	72				4
C. IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	73	83		83	16
D.	Časové rozlišení aktiv Součet D.1. až D.3.	74	2		2	2
D.1.	Náklady příštích období	75	2		2	2
D.2.	Komplexní náklady příštích období	76				
D.3.	Příjmy příštích období	77				

Označení a	PASIVA b	čís. řád. c	Stav v běžném účetním období 5	Stav v minulém účetním období 6	
	PASIVA CELKEM	Součet A. až D.	78	631	656
A.	Vlastní kapitál	Součet A.I. až A.VI.	79	44	
A.I.	Základní kapitál	Součet I.1. až I.3.	80		
A.I.1.	Základní kapitál		81		
A.I.2.	Vlastní podíly (-)		82		
A.I.3.	Změny základního kapitálu		83		
A.II.	Ažic a kapitálové fondy	Součet II.1. až II.2.	84		
A.II.1.	Ažic		85		
A.II.2.	Kapitálové fondy		86		
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy		87		
A.II.2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)		88		
A.II.2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		89		
A.II.2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)		90		
A.II.2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		91		
A.III.	Fondy ze zisku	Součet III.1. až III.2.	92		
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy		93		
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy		94		
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	Součet IV.1. až IV.3.	95		
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let		96		
A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let (-)		97		
A.IV.3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)		98		
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)		99	44	
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)		100		
B. + C.	Cizí zdroje	Součet B. + C.	101	587	655
B.	Rezervy	Součet B.1. až B.4.	102		
B.1.	Rezerva na důchody a podobné závazky		103		
B.2.	Rezerva na daň z příjmů		104		
B.3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů		105		
B.4.	Ostatní rezervy		106		

Označení	PASIVA	čís. řád.	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	5	6
C.	Závazky	Součet C.I. až C.II.	587	655
C.I.	Dlouhodobé závazky	Součet I.1. až I.9.		
C.I.1.	Vydané dluhopisy			
C.I.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy			
C.I.1.2.	Ostatní dluhopisy			
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím			
C.I.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy			
C.I.4.	Závazky z obchodních vztahů			
C.I.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě			
C.I.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba			
C.I.7.	Závazky - podstatný vliv			
C.I.8.	Odložený daňový závazek			
C.I.9.	Závazky - ostatní			
C.I.9.1.	Závazky ke společníkům			
C.I.9.2.	Dohadné účty pasivní			
C.I.9.3.	Jiné závazky			
C.II.	Krátkodobé závazky	Součet II.1. až II.8.	587	655
C.II.1.	Vydané dluhopisy			
C.II.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy			
C.II.1.2.	Ostatní dluhopisy			
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím			
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy			99
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů		221	111
C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě			
C.II.6.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba		256	256
C.II.7.	Závazky - podstatný vliv			
C.II.8.	Závazky ostatní		110	189
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům			
C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci			
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům		67	116
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění		35	61
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace		4	6
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní			
C.II.8.7.	Jiné závazky		4	6

Označení	PASIVA	čís. řád.	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	5	6
D.	Časové rozlišení pasiv Součet D.1. až D.2.	141		1
D.1.	Vydaje příštích období	142		1
D.2.	Výnosy příštích období	143		

Sestaveno dne: 29.03.2017		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání Odpady	Pozn.:

Výkaz zisku a ztráty ve druhovém členění podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu úřadu

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni **31.12.2016**
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2016		28860870

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

EKO Králíky v.o.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Růžová 462
Králíky
561 69

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	1 309	1 088
II.	Tržby za prodej zboží	2		
A.	Výkonová spotřeba Součet A.1. až A.3.	3	119	167
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4		
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	5	8	46
A. 3.	Služby	6	111	121
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7		
C.	Aktivace (-)	8		
D.	Osobní náklady Součet D.1. až D.2.	9	1 052	1 666
D. 1.	Mzdové náklady	10	471	898
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	581	768
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	475	645
D. 2.2.	Ostatní náklady	13	106	123
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti Součet E.1. až E.3.	14	59	54
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	59	54
E. 1.1.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	59	54
E. 1.2.	- Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17		
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18		
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19		
III.	Ostatní provozní výnosy Součet III.1. až III.3.	20		924
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21		
III. 2.	Tržby z prodaného materiálu	22		
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23		924
F.	Ostatní provozní náklady Součet F.1. až F.5.	24	35	28
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25		
F. 2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	26		
F. 3.	Daně a poplatky v provozní oblasti	27	8	1
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28		
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	27	27
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-) I. + II. - A. - B. - C. - D. - E. + III. - F.	30	44	97

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podily Součet IV.1. až IV.2.	31		
IV. 1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	32		
IV. 2.	Ostatní výnosy z podílů	33		
G.	Náklady vynaložené na prodané podily	34		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku Součet V.1. až V.2.	35		
V. 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba	36		
V. 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy Součet VI.1. až VI.2.	39		
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	40		
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42		
J.	Nákladové úroky a podobné náklady Součet J.1. až J.2.	43		
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44		
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45		
VII.	Ostatní finanční výnosy	46		
K.	Ostatní finanční náklady	47		
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-) IV. - G. + V. - H. + VI. - I. - J. + VII. - K.	48		
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) * (ř. 30) + * (ř. 48)	49	44	97
L.	Daň z příjmů Součet L.1. až L.2.	50		
L. 1.	Daň z příjmů splatná	51		
L. 2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52		
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-) ** (ř. 49) - L.	53	44	97
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54		255
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) ** (ř. 53) - M.	55	44	-158
*	Cistý obrát za účetní období I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	1 309	2 012

Sestaveno dne: 29.03.2017		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání Odpady	Pozn.: